Ազգ
Azg
armenian daily
4 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1994. ՈՒՐԲԱԹ # 212 (715)

Ուսուցիչների գործադուլ. Իշխանությունները ելք չեն գտնում

ԵՐԵՎԱՆ, 3 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, «ՓԱՍՏ» ԵՎ ՍԵՓ. ԱԶԳ ՅՈՒՐՆԵՐ: Հանրապետությունում մեկ շաբաթից ավել տևող ուսուցիչների գործադուլը երեկ թևակոխեց նոր փուլ, երբ խորհրդարանի արտահերթ նիստում Գիտ կրթության և գիտության հանձնաժողովի նախագահ Ռաֆայել Ղազարյանի ժամուցմամբ ներկայացվեց պատգամավորների դատին, որոնք այսօրվա նիստում փորձեն ինչ-որ լուծում գտնել, հակառակ կրթության և գիտության աշխատողների արհմիության հանրապետական խորհրդի նախագահ Գագիկ Ճանճապանյանի և այլոց արտահայտած վերապահությանը: Նախորդ օրը ԶԶ կառավարությունում ընդունել էին գործադուլային կոմիտեի ներկայացուցիչներին, սակայն կառավարության առաջարկած տարբերակներն անընդունելի էին նկատվել վերջիններիս կողմից: Արդյունում, նոյեմբերի 3-ի դրությամբ ավելացրել էր գործադուլավոր դպրոցների թիվը, մայրաքաղաքում հասնելով 150-ի, իսկ մնացած շրջաններում՝ 384-ի: Մյուս կողմից, ինչպես հաղորդվել է արդեն, ստեղծված իրավիճակի առնչությամբ ԶԶ լուսավորության նախարար Հայկ Ղազարյանը նոյեմբերի 2-ին գրավոր հրաժարական էր ներկայացրել ԶԶ նախագահին, որ մինչև երեկ երեկո դեռևս ոչ մի պատասխան չէր տվել նախարարի դիմումին:

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ՄԱԿ-ը պահանջում է չեղյալ համարել Միշա Վարդանյանի ընտրությունը

Իսկական ֆարս է տեղի ունենում Գյումրիի ղեկավարության հարցի շուրջ. հայտնում Գյումրիում ՀՀ կառավարության լիազոր ներկայացուցիչ Միշա Վարդանյանին և, կարճ ժամանակ անց, քաղխորհրդի նախագահ ընտրված, հետո նոյեմբերի 2-ին, Գյումրիի քաղխորհուրդը ընտրում միևնույն Միշա Վարդանյանին, մինչ հանրապետության դատախազության [illegible]: Այս բոլոր իրադարձությունների ետևից հոկտեմբերի 19-ին Գյումրիում ՀՀ Գեր. պատգամավորներ Արշակ Սադոյանի և Վարդանյանի դեմ կատարված բռնարարի հանգամանքներն ու հանգամանքները, ինչպես նախորդ նստաշրջանում, երեկ Ռոնալդ Ֆեսթի խորհրդարանի արտահերթ նիստում և առնչաբերված հանդիպումների պատգամավորների և պատգամավորական խմբակցությունների կողմից: Վերջիններիս շարժում հիշեց նաև ՀՀ Գեր. ում ճանաչված պատգամավոր Ռաֆիկ Պետրոսյանի կողմից: Այն հրապարակում եմ ստորև.

ՀՅԴ խմբակցությունը վճռականորեն դեմ է ներխաղախական կյանքում ամեն տեսակի բռնությունների, ցնցումների, երեսպաշտության, ծայրահեղականության, որովհետև դրանք միայն խոչընդոտում են խաղաղական և հասարակական կյանքի կանոնավոր զարգացումը: Այս առումով մենք խորապես անհանգստացած և խստորեն դատապարտում ենք վերջին ժամանակներս հանրապետությունում ծայր առած բռնարարները՝ «Ազգ» թերթի դեմ երկու անգամ, ինչպես նաև լրագրողների և պատգամավորների նկատմամբ կատարված յարագործությունները: ԶԶ նախագահին, Գերագույն խորհրդի ղեկավարությանը և կառավարությանը հիշեցնում ենք, որ բռնությունը ծնում է նոր բռնություններ և անհրաժեշտ է վճռականորեն սանձել դրանք, անկախ այն բանից, թե ո՞ւմ կողմից կամ ո՞ւմ դեմ և ի՞նչ նկատառումներով են կատարվում:

Քննարկվող հարցի կապակցությամբ մեր դիրքորոշումը հետևյալն է. Գեր. նախագահությունը անվստահություն հայտնեց Միշա Վարդանյանին: Մի կողմ թողնենք կատարված իրեն հեղինակի արարների բնորոշումը: Այդ որոշումները Հանրապետության դատախազության իրավասությունն է:

Տես # էջ 2

Մինսկի խմբի հերթական հանդիպումը նոյեմբերի առաջին կեսին

ՍՏՈԿՀՈԼՄ, 3 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՍՆԱՐ: ԵԱՀԽ Մինսկի խմբի 9 երկրների ներկայացուցիչների հերթական հանդիպումը բուսերեւույթին տեղի կունենա Վիեննայում, նոյեմբերի առաջին կեսին: Այդ մասին հայտնի դարձավ Ստոկհոլմում՝ դիվանագիտական աղբյուրներից: Առաջիկա հանդիպումը կանցկացվի ԵԱՀԽ Մինսկի խմբի նոր ղեկավար, շվեդ դիվանագետ Անդերս Բյուների ղեկավարությամբ:

Ենթադրվում է, որ հանդիպման մասնակիցները կշարունակեն Ղարաբաղի հակամարտության գոտում բազմազգ խաղաղարար ուժերի նախատեսվող տեղաբաշխմանը նվիրված հարցերի քննարկումը:

Բանակցությունները կանցկացվեն առանց հակամարտ կողմերի՝ Ադրբեջանի, Լեռնային Ղարաբաղի և Հայաստանի ներկայացուցիչների մասնակցության:

ԱՆԿԱՐԱ

Ադրբեջանի վիշտը Թուրքիայի վիշտն է

ԱՆԿԱՐԱ, 3 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՓԱՍՏ: «Կեցցե թուրանական աշխարհը», այս կարգախոսով են ավարտել իրենց ելույթները Ադրբեջանի և Թուրքիայի նախագահները Անկարայում Մուհամեդ Ֆիզուլու 500-ամյակին նվիրված հանդիսությունների ժամանակ: Թուրքական ղեկավարությունների կողմից անկախության ձեռքբերումը Դեմիրելն անվանել է «պատմության մեջ չտեսնված ուրախություն»: Նա այնուհետև նշել է. «Թուրքիան օժանդակում է այդ ղեկավարությունների, այդ թվում Ադրբեջանի ջանքերը անկախ ղեկավարության համար ամեն՝ ճանապարհին: Ադրբեջանի ժառանգ վրա եղած փոքրիկ ճեղքվածքը մեծ վերք է Թուրքիայի մարմնի վրա. Ադրբեջանի վիշտը Թուրքիայի վիշտն է»:

Հանդիսությունների ավարտին, սակայն, երբ գործը հասավ կոնկրետ պայմանավորվածություններին և բուն գործարարների ներդրումների հնարավորության քննարկմանը, վերջիններս հայտարարեցին, որ ադրբեջանական ներդրումների մասին Ադրբեջանի Մեջլիսի բնդունած օրենքը չի համապատասխանում միջազգային չափանիշներին և մինչև դրա վերանայումը իրենց ներդրումների հարցը կմնա բաց:

Ֆրանսիական «Ֆիգարո» թերթում հարցազրույցի ժամանակ Ալիևը նշել է, որ Ադրբեջանի խառնվորությունները ծնունդ են առել նավթի պատճառով: Ալիևը նշել է, որ նրանք բարձրաստիճան պաշտոնյաներ ասպանվել են և դեպքերի հետապնդման փորձ է արվել. սակայն վկայագրել է, որ այդ ամենի պատճառն այն է, որ Ադրբեջանը նավթի համաձայնագիր է ստորագրել: Նա կրկնեց, որ Մոսկվայում մի շարք շրջանակներ նավթի համաձայնագրից գոհ չեն: «Ես այդ խմբակներից չեմ վախենում, որովհետև իմ թիկունքում ունեմ երկրաժայ խաղախական փառանք: Երե անկախությունն ենք ուզում, ապա մենք պետք է պաշտպանվենք դրա դեմ գործող ուժերից»: Այն հարցին, թե Ադրբեջանը կախված չէ՞ արդյոք Թուրքիայից, նա պատասխանել է. «Մենք ոչ Ռուսաստանից ենք կախված, ոչ էլ Թուրքիայից: Մեր նպատակը ամբողջական անկախությունն է»: Նա նշել է, որ Ռուսաստանը Անդրկովկասի նման բարդ ու բազմազգ տարածաշրջանում պետք է ավելի պատասխանատու լինի:

ԵՐԵՎԱՆ..

Շարունակվում է ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղարի այցը

Բուտրոս-Ղալի. «ՄԱԿ-ը ձեր գործիքն է, եւ ձեզնից է կախված այդ գործիքի օգտագործումը»

Նոյեմբերի 3-ին ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար դոկտոր Բուտրոս Բուտրոս-Ղալին հանդես եկավ Հայաստանի Հանրապետության Գեր. խ-ի արտահերթ նիստում: Նա նշեց, որ Եգիպտոսի հայ համայնքը մեծ դեր ունի Եգիպտոսի հասարակության մեջ: Եվ Եգիպտոսը, ինչպես նաև Հայաստանը, ունեն ռուսական բռնիշխանություններ նրանք աշխարհի հնագույն քաղաքակրթության օջախներ են: Սակայն, ինչպես նշեց Ղալին, նա այցելել է Հայաստան, որովհետև վերջինս գտնվում է շրջադարձային կետում: Սա կոմունիզմի վերջինիս մեծ ցանցերը և աշխատանքը: Հայաստանի վճռական առավելությունը է սկսում այս գործընթացը, քանի որ ունի զարգացած կրթություն ու գիտություն:

Հայաստանի առաջադիմությունը տնտեսական բարեփոխումներում, հողի սեփականաշնորհման գործում կարող է օրինակ հանդիսանալ տարածաշրջանի համար: Հայաստանը եղել է ապրանքափոխության առաջնորդ, և ինքը հուսով է, որ կլինենա զարգացման առաջնորդ: Նա վստահ է, որ Հայաստանը հաջողությամբ կհաղթահարի այս խնդիրները: ՄԱԿ-ը իր հերթին պատրաստ է աջակցել Հայաստանին այս հարցում: ՄԱԿ-ը արդեն 3 անգամ կոչ է արել միջազգային հանրությանը օգնել Հայաստանին:

Հայաստանում ՄԱԿ-ի զարգացման ծրագիրը մեծ աջակցություն է ստացել ՀՀ կառավարությունից, և ինքն էլ իր հերթին կաջակցի Հայաստանի զարգացմանը: Այսօր ՄԱԿ-ը պատրաստվում է նշել իր ստեղծման 50-ամյակը և Հայաստանը նույնպես կանհնա իր մասնակցությունը: ՄԱԿ-ի այսօրվա խնդիրներից են խաղաղության գործընթացի և զարգացման աջակցումը ետատար ապատեղմական աշխարհին: Այսօր խաղաղապահությունը հիմնականում բռնում է երկրների ներսում: 1989-ից սկսած, ավելի քան 80 հակամարտություններից միայն 3-ն են, որ տեղի են ունենում պետությունների միջև: Մնացածը երկրի, միջցեղական հակամարտություններ են:

Տես # էջ 2

ՀԱՄԱՌՈՏ

Սպանվեց Ալժիրի բանակի հրամանատարը

ԱԼԺԻՐ, 3 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, WSJ, BBC: 1956 թ. ին ֆրանսիական գաղութատիրության դեմ Ալժիրի ազատագրական պայքարի տարեդարձի օրը իսլամ ծայրահեղականները սպանեցին ալժիրական բանակի հրամանատար գեներալ Հաջ Ջերիֆին: Դեռևս անհայտ հետո բանակայինները կրկնակի արշավ կատարելով մայրաքաղաքի փողոցներում, իրենց հերթին սպանեցին 13 արմատականի: Բանակի հրամանատարի սպանությունը մոլեգին մարտագործություններ նոր թափ է տալիս երկրում 3 տարի շարունակվող քաղաքացիական խռովություններում, որոնք սկսվել էին ընտրություններում իսլամ արմատականների հաղթանակը չճանաչելու մասին կառավարության որոշումից հետո:

ԱՇԽԱՐՀ

Շևարդնաձեն քննադատեց ՄԱԿ-ի գործունեությունը

ԹԲԻԼԻՍԻ, 3 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅՆ ՏԱՍՍ: ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Ղալին լրագրողների հարցերին տվեց խուսափողական և ոչ լուրջ ձևական պատասխաններ: Նրա Թբիլիսի գալու օրը Էդուարդ Շևարդնաձեն իր ռադիոհարցազրույցում բացահայտորեն քննադատեց ՄԱԿ-ի և Ռուսաստանի գործունեությունը վրաց-աբխազական հակամարտության գոտում և հույս հայտնեց, թե Ղալիի այցը բույլ կտա լուծել հարցի արմատական լուծումը: Սակայն, ինչպես երեկ հաղորդեց «Իպսստրոյն» ռադիոկայանի Թբիլիսիի թղթակիցը, Ղալիի արտահայտությունները Թբիլիսիում հանգեցնում են այն մտքին, որ նրա այցը հիմնականում ձևական բնույթ է կրում:

Պակիստանը կմիանա պայմանագրին, եթե նույնն անի Հնդկաստանը

ՓԱՐԻԶ, 3 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Պակիստանը պատրաստ է միջուկային զենքը չտարածելու պայմանագրին միանալ, եթե միաժամանակ նույնն անի նաև Հնդկաստանը: Այդ մասին երեկ այստեղ հայտարարեց Պակիստանի վարչապետ Բենազիր Բհուտտոն, ելույթ ունենալով Ֆրանսիայի Ազգային ժողովի արտաքին գործերի հանձնաժողովի անդամների առջև: Պակիստանը պատրաստ է նաև ստորագրել Հարավային Ասիայում միջուկազերծ գոտի ստեղծելու համաձայնագիրը, եթե նույնն անի Հնդկաստանի կառավարությունը: Բենազիր Բհուտտոն նաև ընդգծեց, որ Պակիստանը պատրաստ է Հնդկաստանի հետ երկկողմ պայմանագիր ստորագրել միջուկային զենքի արտադրությունը, տեղաբաշխումը կամ կիրառումն արգելելու մասին:

Ինքնասպանի պայթյուն Գազայում

ԳԱԶԱ, 3 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, WSJ: Պաղեստինյան ինքնավար Գազայի շրջանում ակտիվացած ինքնասպան տղայից, սպանելով ծայրահեղական «Իսլամական ջիհադ» կազմակերպության առաջնորդին, որը կասկածվում է Իսրայելի հետ պաղեստինցիների հաշտության: Որևէ կողմ դեռևս չի ստանձնել բռնարարի պատասխանատվությունը, որը առաջինն է Գազայում մայիսին հաստատված ինքնավարությունից հետո: Միջադեպից հետո բողոքի եկած ցուցարարները երդվել են վրեժխնդիր լինել Իսրայելից:

Վառելանյութի պահեստի պայթյուն Եգիպտոսում. զոհվեց 350 մարդ

ԿԱՀԻՐԵ, 3 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, WSJ, VOA: Ավելի քան 350 հոգի զոհվեց Եգիպտոսի հարավում գտնվող գյուղերից մեկում վառելանյութի պահեստի պայթյունից: Պաշտոնյաների համաձայն, դեպքը պատահել է անձրևոտի ժամանակ, կայծակի հետևանքով, որը հարվածել է պահեստարանին: Անձրևը պատճառ է դարձել հեղեղների, որի պատճառով շրջանում զոհվել է նաև մոտ 60 հոգի:

digitised by A.R.A.R.@

տեղական

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ՌԱԿ-ը պահանջում է չեղյալ համարել Մ. Վարդանյանի ընտրությունը

Սկիզբը էջ 1

Քաղաքական առումով մենք պետք է հաշվի առնենք, որ գործադիր իշխանության ներկայացուցիչները խախտել են դրսեւորել քաղաքական եւ հասարակական կարգի դեմ, ուստի նրանք այլեւս իրավունք չունեն զբաղեցնելու ղեկավար պաշտոններ: Եթե մենք սրան չհամենք, արդեն կփաստենք, որ իսկապես բռնապետություն ենք հաստատում, որ օրենքի նկատմամբ արհամարհանքը թույլատրելի է որոշ արտոնյալների. մի բան, որի դեմ եւ ուղղված է եղել այս ամբողջ, թեկուզեւ «թավշյա» կոչվող, բայց՝ հեղափոխությունը:

Մենք գտնում ենք, որ Գյումրու նախագահության կողմից միաձայն անվստահության արժանացած Մ. Վարդանյանի թեկնածությունն այլեւս չպետք է դրվեր նախագահի համար եւ հետագա ամբողջ պրոցեսն ըստ էության ապօրինական է եղել, թեկուզեւ գործող օրենսդրությունն այդ հարցը չի կարգավորում:

Ցավով, կարելի է միայն հուսալ, որ հանրապետության դատախազությունն ի զորու կլինի, ավելի ճիշտ՝ նրան կթույլատրվի բացահայտել օբյեկտիվ ճշմարտությունը եւ իրական պատասխանատվության ենթարկել մեղավորներին: Ըստ երեւույթին, նախագահությունը պետք է սպասեր դատախազության եզրակացությանը, նոր միայն վերջնական որոշում կայացներ Գյումրիի քաղխորհրդում ստեղծված վիճակի մասին: Չէ՞ որ բոլոր խորհուրդների, նաեւ՝ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների անձեռնմխելիի կարգավիճակը օրենքով հավասար է, եւ հնարավոր էր, որ ճնշումներ պարզվեր հենց Գերագույն խորհրդի պատգամավորների մեղքը: Ուրեմն՝ Գերագույն խորհրդի նախագահության կողմից ցուցաբերված շտապողական մոտեցումը օրենսդրության, հատկապես՝ կանոնակարգի թերությունն է, որը պետք է հաշվի առնվի հետագայում:

Ինչեւիցե, մենք պետք է որոշում կայացնենք: Իրավացի կերպով անվստահություն է հայտնվել: Այդ որոշումն ուժի մեջ է, այն պետք է կատարել: Դրա համար Գյումրիի խորհրդի վերջին որոշումը պետք է վերացվի Գերագույն խորհրդի կողմից, իսկ Գյումրիի քաղխորհրդում ստեղծված իրավիճակին վերջ տալու համար պետք է ընդունել համարել խորհուրդների մասին օրենքում փոփոխություններ մտցնելու եւ Գյումրիի խորհրդի նախագահին ժողովրդի կողմից անմիջականորեն ընտրելու առաջարկը, որ արել են մի շարք պատգամավորներ:

Կցանկանայի նաեւ հանդիմանել մեզ՝ Գերագույն խորհրդին այս հարցին 4 օր հատկացնելու համար: Պետությունը եւ ժողովուրդը տնքում են տնտեսական դժվարություններից: Վկան՝ ուսուցիչների գործադուլը: Չորս օր շարունակ նույն բաները կրկնելը սոսկ քաղաքական անձնական նկրտումներին հագուրդ տալ է նշանակում, հին ու նոր բոլոր հաշիվները մաքրելու միջոց: Պետք էր միայն հարցի քննարկմանը կարճ ժամանակ հատկացնել:

Սակայն, սրանք օրենսդրության հետագա կատարելագործման հարց են: Այսօր հնարավոր է կատարել միայն այն, ինչ առկեց վերեւում: Այն է՝ ՀՀ Գերագույն խորհուրդը պետք է.

1. վերացնի Գյումրիի քաղխորհրդի վերջին որոշումը՝ Միշա Վարդանյանին քաղխորհրդի նախագահ ընտրելու մասին, 2. պետք է ստեղծվի հատուկ հանձնաժողով, որը կմշակի ՀՀ կառավարությունում արդեն իսկ գոյություն ունեցող օրինագիծը, պատգամավորներ Սամվել Տոնոյանի, Տաճատ Սարգսյանի եւ այլոց ներկայացրած որոշման նախագծերը՝ գործող օրենսդրության մեջ փոփոխություններ մտցնելու եւ Գյումրիում կառավարման նոր համակարգ ընդունելու մասին, 3. հանձնաժողովի կողմից մշակված ընդհանուր որոշումը ներկայացվել են Գերագույն խորհրդի քննարկմանը եւ հաստատմանը:

Սկիզբը էջ 1

ՄԱԿ-ն ունի ավելի քան 70 հազարանոց զորք, որը նրդաստում է խաղաղության ապահովմանը 17 երկրներում: «Որոշակի կարողանանք իրագործել այս խնդիրը, անդամ երկրները պետք է պատրաստ լինեն աջակցել եւ իրենց մասնակցությունը բերել»: ՄԱԿ-ը առաջարկել է իր միավորումը օգտին: Քաղաքական ուժերը, ավելի քան 30 կառավարությունները նպաստում են Հայաստանի դեմոկրատացմանը եւ շուկայական էկոնոմիկայի կայացմանը: Հայաստանի խաղաղապահական ուժերին հանձնված են միջազգային հանրության անդամներ: Նա ասաց. «ՄԱԿ-ը ձեր գործիքն է, ձեզնից է կախված

ԵՐԵՎԱՆ

Շարունակվում է ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղարի այցը

«ՄԱԿ-ը ձեր գործիքն է, եւ ձեզնից է կախված այդ գործիքի օգտագործումը»

անդամ երկրներին մեկ-երկու զորամասով պատրաստել եւ դնել ՄԱԿ-ի տնօրինության տակ: Սա հնարավորություն կտա ավելի կարճ ժամկետում կազմակերպել խաղաղապահ ուժերը, քան հիմա: Շատ երկրներ արդեն ընդունել են այս առաջարկը, եւ Ղալին հույս հայտնեց, որ այն կիրագործվի:

Ներքին հակամարտությունները առկա տնտեսական եւ սոցիալական դժվարություններով հանդերձ խանգարում են նման երկրների զարգացմանը: ՄԱԿ-ը պետք է լինի բանակցությունների բաց ֆորում, նշեց Ղալին, եւ այդ նպատակով արդեն վերջին տարիներին կազմակերպվել են մի շարք կոնֆերանսներ, այդ թվում 1992 թ. օգոստոսին Ռիո դե Ժանեյրոյում նվիրված շրջակա միջավայրի հարցերին, 1993 թ. հունիսին Վիեննայում մարդու իրավունքներին, 1994 թ. ապրիլ-մայիսին Բարբադոսում փոքր կղզիներին եւ այլն: Ղալին ակնկալում է Հայաստանի ակտիվ մասնակցությունը այս տարի եւ 1995-96 թթ. կազմակերպվող կոնֆերանսներին:

Ղալին նշեց, որ Հայաստանի խորհրդարանը նվիրել է ՄԱԿ-ին այս գործիքի օգտագործումը: Ես Հայաստանում եմ, որ ասեմ, թե դուք միայնակ չեք ձեր առջեւ եղած խնդիրների հաղթահարման գործում: Միջազգային հանրությունը եւ ՄԱԿ-ը պատրաստ են ձեզ օժանդակել»:

Գլխ ճիշտին ներկա էին ՀՀ նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը, Հայաստանում հավատարմագրված դիվանագիտական կորպուսների ներկայացուցիչները, ՀՀ կառավարության անդամներ, լրագրողներ, հյուրեր:

ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղարը նույն օրը Հայաստանի Գլխ նախագահ Բաբկեն Արարքցյանի հետ հանդիպման ժամանակ պատրաստակամություն հայտնեց ՄԱԿ-ի միջոցներ տրամադրել Հայաստանում կայանալիք խորհրդարանային ընտրությունների մասնակցելու:

Արա Բուտրոս-Ղալին այցելեց Մատենադարան, Երեւանի պետական համալսարան, որտեղ նրան շնորհվեց պատվո դոկտորի կոչում: Նույն օրը նա եղավ Էջմիածնում, իսկ երեկոյան մասնակցեց իր պատվին ՀՀ կառավարության տված ճաշկերույթին:

ԹԱՍ

Չիկագոյի մասնաճյուղի նվերը «Փյունիկի» հաշմանդամ մարզիկներին

Վերջերս Թեքեյան մշակութային միության Չիկագոյի մասնաճյուղը հանգանակել էր շուրջ խառն հազար ամերիկյան դոլլար, Հայաստանի հաշմանդամների «Փյունիկ» մարզական ասոցիացիայի մարզիկների համար արդիական սայլակներ գնելու նպատակով: Օրերս ամերիկյան UAF օգնությամբ տասը մարզական սայլակները՝ յուրաքանչյուրը 1800 դոլլար արժողությամբ հասան Երեւան: Չիկագոյի մասնաճյուղը մնացյալ գումարով հոգացել էր առաքման ծախսերը: Նոյեմբերի 1-ի հետմիջօրեին Մարաշի օրթոպեդիկայի եւ վնասվածքաբանության գիտահետազոտական ինստիտուտին կից գործող պրոտեզների պատրաստման արհեստանոցի բակում մարզական սայլակները հանդիսավորությամբ հանձնվեցին «Փյունիկի» հաշմանդամ բասկետբոլիստների խմբին: Մարզական սայլակների հանձնման արարողությանը մասնակցում էին «Փյունիկ» ասոցիացիայի նախագահ, Յակոբ Աբրահամյանը, ասոցիացիայի հիմնադիրներից բժիշկ Կարեն Քոլոյանը, պրոտեզիստ Յովսէփ Տառախչյանը, խմբի մարզիչ Արա Գալստյանը, «Փյունիկի» մի խումբ անդամներ, ինչպես նաեւ հյուրաբար ներկա գտնվող Հայաստանի Թեքեյան մշակութային միության կենտրոնական վարչության ատենապետ Սուլիկա Թորոսյանը, վարչության անդամ Մարիետա Մակարյանը եւ ԹՄՄ ներկայացուցիչ Եդիա Գայանյանը.

Հյուրերը ջերմորեն շնորհավորեցին եւ ողջունեցին բոլոր մարզիկներին: Հաշմանդամ մարզիկները փորձարկեցին սայլակները, իրենց երախտագիտության խոսքը ուղղեցին ԹՄՄ Չիկագոյի մասնաճյուղին եւ հիշատակի համար լուսանկարվեցին հյուրերի հետ:

Մննդամթերքը մնում է պահեստներում

ԵՐԵՎԱՆ, 3 ՆՈՅԵՄԲԵՐԻ, ՓԱՍՏ: Հանրապետությունում ներկայումս կա սննդամթերքի իրացման խնդիր: Համաձայն ՀՀ առեւտրի նախարար պաշտոնակատար Ա. Հախվերդյանի հաղորդման, այժմ պահեստներում կուտակված են մեծ քանակությամբ արտասահմանից բերված սննդամթերքի տեսակներ, որոնց իրացումը դանդաղ է ընթանում: Ա. Հախվերդյանը մասնավորապես նշել է կարագը եւ խտացրած կաթը: Ըստ նրա, դա պայմանավորված է հիմնականում բնակչության ցածր գնողունակությամբ: Հարցի առնչությամբ իրացման դանդաղ տեմպերը, նախարարությունը ձգտում է կրճատել ձեռք բերված ապրանքների քանակը:

ԱՄՆ

Արեմ Հարությունյանը Ղարաբաղը ներկայացնում է Վաշինգտոնում

Հայտնի բանաստեղծ Արեմ Հարությունյանը, ստեղծագործում է Բոստոնում, լույս տեսնող «Արմինիըն Միրոր Սփեքթեյթոր» շաբաթաթերթը, վերջերս նշանակվել է Վաշինգտոնում Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության ստեղծագործական կենտրոնի տնօրեն: Նշանակումը հաստատվել է ԼՂՀ Գերագույն խորհրդի կողմից: Որպես Ղարաբաղի ստեղծագործական տնօրեն, Հարությունյանը փաստորեն անպաշտոն կերպով կդառնա այդ հանրապետության բանբերը Մ. Նահանգների մայրաքաղաքում, գրում է թերթը: Հարությունյանն արդեն իսկ գտնվում է Վաշինգտոնում, եւ նրա գրասենյակը տեղավորված է Ամերիկայի հայկական համագումարի (Արմինիըն Էսեմբլի) կենտրոնական գրասենյակում, որտեղ մի ժամանակ տեղավորված էր Հայաստանի Հանրապետության դեսպանությունը: Հիշեցնենք, որ անցյալ տարի Արեմ Հարությունյանը Միացյալ Նահանգների ուսե համալսարաններում եւ լսարաններում անգլերեն լեզվով դասախոսություններ էր կարդացել հայ եւ ամերիկյան գրականության մասին, նրա բանաստեղծությունների անգլերեն թարգմանություն լույս էր տեսել Թեքեյան մշակութային միության մոտ Վարդգես եւ Ռիտա Պալյանների հաստատած հիմնադրամի կողմից: Նա առ ժամանակ էր «Ջուրնալ» ամսագրի կրթաթոշակին:

ԵՐԵՎԱՆ

Հայաստանի քրդերը բողոքի ցույցի ելան Գերագույն դատարանի առջեւ

Երեկ Հայաստանի մոտ 200 քուրդ բնակիչներ (այդ թվում՝ կանայք, երեխաներ, մշակույթի գործիչներ) նկարներով ու ցուցապաստառներով («Մենք միանում ենք հացադուլ հայտարարած մեր կալանավոր անմեղ ընկերներին», «Հայրենասիրությունը հանցագործություն չէ») դուրս էին եկել ցույցի: ՀՀ Գերագույն դատարանի մուտքի առջեւ կայացած աղմկոտ միտինգում ելույթ ունեցավ քուրդ արձակագիր Վազիրի Աշոն՝ իր կրքոտ ելույթն ավարտելով «Մենք հայ ժողովրդի բարեկամներն ենք... կորչի ֆաշիզմը» լոզունգով. երեխաները տանում էին նաեւ Քրդական բանվորական կուսակցության առաջնորդ Աբդուլլահ Օջալանի (Ապո) դիմանկարը, որին վերջերս թուրքական մամուլն անհիմն կերպով վերագրել է հայկական ծագում: Ցուցարարները հայերեն եւ քրդերեն վանկարկում էին. «Ազատություն ընկերներին՝ քրդերին եւ հայերին»: Դատարանից պատասխան չստանալով, բափորը շարժվեց դեպի Հանրապետության հրապարակ...

Ցույցի առիթը մայիսի 7-ին Հայաստանից Թուրքիա զենք եւ հագուստ տեղափոխելու փորձի ժամանակ 10 հոգու ձերբակալումն է, որոնց մեջ, ըստ քուրդ համայնքի ներկայացուցիչների, կա ազգությամբ հայ կալանավոր, ինչպես նաեւ մեկ կին: Դատավարության 15-րդ օրը, հենց Գերագույն դատարանի դահլիճում կալանավորները հացադուլ են հայտարարել՝ բողոքելով իրենց քրդական մեղադրանք հարուցելու մեջ, այն դեպքում, երբ «իրենք պայքար են մղում Թուրքիայի ներկա յիս քաղաքականության դեմ»: Ինչպես նոյեմբերի 2-ին «Բոսան» թերթի խմբագրատանը կայացած մամուլի ասուլիսում նշել է Քրդստանի ազգային ազատագրական ճակատ կազմակերպության ներկայացուցիչ Ազաս Փոլադը, իրենց դուր չի գալիս, որ «Հայաստանի իշխանությունները ցանկանում են Թուրքիայի կառավարությանը ցույց տալ, որ Թուրքիայի բարեկամն են»՝ հացադուլավորների առողջական վիճակի հետագա ընթացքի պատասխանատվությունը բողնելով Հայաստանի իշխանություններին:

Ռ. Խ.

Ծուխն առանց կրակ չի լինում

Ծշգրտումներ «Ճիրակ» հյուրանոցի հրդեհի պատճառման առիթով

ՌՈՒԶԱՆ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

Մեր թերթի երեկվա համարում զետեղված «Փաստ» եւ «Սնարք» լրատվական գործակալությունների լուրերը նոյեմբերի 1-ի ուշ երեկոյան Երեւանի «Ճիրակ» հյուրանոցում բռնկված հրդեհի մասին, տեղիք են տվել որոշ ոչ ստույգ լուրերի տարածման: «Փաստի» տրամադրած լուրը տեղեկացնում էր, որ շենքի ներսում 5 երկհարկանի դիակ կար, մինչդեռ երեկվա այցելությունը հյուրանոցի երկու փոխտնօրեններ եւ արձանագրությունը պնդեցին, որ Բոզդանովկայից հյուրը եւ չորս երեխաներ ոչ թե հրկիզվել, այլ ծխահեղձ են եղել: Կրակը բացառապես չի հասել այն հարկերը, որտեղ հայտնաբերվել են դիակները: Զոհվածներից մեկը հյուրանոցի աշխատակիցներից է, մեկը՝ միլիցիոներ, մյուս երկուսը հյուր են եղել 11-րդ հարկի 3-րդ համարն զբաղեցրած Ալմարիի բնակչին: Հյուրանոցի եւ միլիցիայի այդ երկու աշխատակիցը հրդեհը բռնկվելուն պես փրկարարով հասել են 13-րդ հարկ, 12-ում նրանց հետ գտել են ծխահեղձ: «Սնարքի» տեղեկությունները 5-րդ, 6-րդ հարկերի լրիվին եւ 7-րդի մասնակի այրվելու մասին, եւս փոքր-ինչ չափազանցված են. հրդեհն սկսվել է 5-րդ հարկի ճեմասրահում, որը վերանորոգման ընթացքի մեջ էր, եւ որտեղ կուտակված էին բազկաթոռներ, սեղաններ, ներքնակներ (բռնկման պատճառը դեռեւս վերջնականորեն պարզված չէ): Ծխի ջերմությունից ամբողջովին են վերին հարկերի պատուհանների փայտե հենամասերը, նաեւ ու սեւացել են պատուհանների շուրջը բոլորը լուսամուտները վերևի մի քանի հարկում, ջերմությունից ձևափոխվել են վերելակների արտաքին դռները: Ոչ մի հարկում որեւէ հյուրանոցային համար չի վնասվել. ինչը պարզվեց հենց տեղում: Հինգերորդ հարկի ճեմասրահին կից համարի դուռը ոչ թե այրված, այլ ծխի ջերմությունից պարծյալ կիսաժխսացած է: Հրշեջները, ինչպես տեղեկացրին հարավային աշխատակիցները, 25-30 րոպեում մարել են հրդեհը: Անմիջապես դեպքի վայր են ժամանել ՆԳ Երեւանի քաղաքային վարչության պետ, ՆԳ փոխնախարարը, միլիցիայի այլ բարձրաստիճան պաշտոնյաներ: Հրդեհի հասցրած նյութական վնասները եւ վերանորոգման ծախսերն առայժմ հաշվարկված չեն: Երեկվանից հյուրանոցը վերսկսել է նոր հյուրերի ընդունումը եւ բնակեցումը: Հրդեհի բռնկման պատճառների հետաքննությունը վարում է Երեւանի Սպանդարյան շրջանի ՆԳ բաժինը: Վերանորոգման աշխատանքներն իրականացնում են բաց կանոնով հաստիքավոր երիտասարդներ:

ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության Դ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
ֆաքս 562941, AT&T (7 8852) 151065
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԳԱՍԱՊԵԱՆ / 529221
Տնօրեն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
A STYLE համակարգչային ծառայություն / 581841
Ձեւ եւ ռամա՝ ՀԱՅԿ ՀԱԱՐԵԱՆ
Apple Macintosh համակարգչային շարվածքը «Ազգ» թերթի
Azg armenian daily
LIBERAL DEMOCRATIC NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

Ազգ

ՇՐՋԱՆ ԱՊՀ

ՄԵԿՆԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Գործազրկությունը կդառնա գերխնդիր

ԱՊՀ անդամ երկրների, եւ մասնավորապես Հայաստանի, մամուլում երբեմն արծարծվող գործազրկության հարցերը ու բերվող վիճակագրական տվյալները այնուամենայնիվ լիարժեք չեն բացահայտում ոչ երեւույթի իրական պատկերը, ոչ այն, առավել թաքնված, հոգեբանական սոցիալական վտանգը, որը պարունակվում է դրանում:

Վերջերս Աշխատանքի միջազգային կազմակերպությունը Ժնեւում հրապարակեց «1992-1994 թ.թ. Ռուսաստանի արդյունաբերական ձեռնարկությունների վերակառուցումը եւ իրական գործազրկությունը» զեկուցագիրը, որը ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ լրատվական գործակալության, հնարավորություն է տալիս պատկերացնել գործազրկության հիմնահարցերն իրենց ամբողջ սրությամբ:

ԱՄՆ-ի փորձագետները զեկուցագիրը կազմել են Ռուսաստանի Դաշնության հինգ արդյունաբերական տարածաշրջաններում կատարած հետազոտության արդյունքների հիման վրա: Զեկուցագրի հեղինակները նշում են, որ Ռուսաստանում աշխատանքային զբաղվածության իրական վիճակը զգալիորեն ավելի ողբերգական է, քան դա երեւում է պաշտոնական վիճակագրությունից:

Փորձագիտական խմբի ղեկավար դոկտոր Սթենդինգը, լրագրողների հետ հանդիպման ժամանակ հայտնել է, թե «անհերքելի եւ ողբերգական է այն փաստը, որ Ռուսաստանի աշխատանքի շուկայում ճգնաժամի մասշտաբները թերագնահատվում են»:

Խնդիրն այն է, որ գների ազատականացման եւ զանգվածային սեփականաշնորհման արշավները կայացնելուց հետո, առաջնահերթ ուշադրությունը պետք է կենտրոնացնել արդյունաբերական ձեռնարկությունների կառուցվածքային վերափոխմանը, արագորեն վերականգնելով խարխլված տնտեսական կապերը կամ ստեղծելով նոր գործընկերների հետ մատակարարման եւ սպառման հարաբերությունների համակարգը: Միայն կառուցվածքային փոփոխությունների միջոցով կարելի է բարձրացնել արտադրության արդյունավետությունը եւ արտադրողականությունը: Սակայն ձեռնարկությունների մեծ մասը դեռեւս չի կարողանում դուրս գալ ճգնաժամային վիճակից, իսկ մյուսները չունեն անհրաժեշտ միջոցներ վերակառուցումն իրագործելու համար: Այդ իսկ պատճառով, արդյունաբերական ձեռնարկությունների բանվորության ոչ պակաս, քան մեկ երրորդը ներգրավված է «թաքնված գործազրկության» մեջ: Ձեռնարկությունների ղեկավարության համար ավելի ձեռնտու է (ավելի «էժան») բանվորներին ուղարկել, այսպես կոչված «ադմինիստրատիվ արձակուրդ», որը անվճար է, քան ազատել նրանց աշխատանքից՝ վճարելով փոխհատուցման զգալի գումարներ: Ներկայումս պարապուրդի վիճակում է գտնվում աշխատողների ավելի քան 20 տոկոսը, չխոսելով արդեն այն աշխատողների մասին, որոնք աշխատում են ոչ լրիվ աշխատանքային օր: Աշխատողի զբաղեցման այս վերջին եղանակը նույնպես զգալի տարածում է գտել:

«Թաքնված գործազրկության» զարգացման գործոններից մեկն է աշխատավարձի վճարման «ճկուն» համակարգը: Համապատասխան իրավական դաշտի բացակայությունը հնարավոր է դարձնում պաշտոնական աշխատանքային պայմանագրերի դրույթների խախտումը կամ չկատարումը: Ձեռնարկություններից շատերը բանվորներին վարձատրում են մեծ ուշացումներով, եւ հաճախ, ավելի քիչ, քան նախատեսված է պայմանագրով, իսկ երբեմն նրանց չեն վճարում ընդհանրապես: Հետազոտված շրջաններում ձեռնարկությունների 60 տոկոսը ի վիճակի չէին վճարել աշխատավարձը լրիվ ծավալով, իսկ առնվազն 47 տոկոսը պարբերաբար ուշացրել են վճարումները:

Արդյունաբերության շուկայական բարեփոխումների կարեւորագույն արդյունքներից մեկը պետք է համարվեր միջին աշխատավարձի շարունակական աճը՝ արտադրության արդյունավետության եւ արտադրողականության աճին զուգահեռ: Մինչդեռ գործնականում պաշտոնական տեղեկատվության մեջ բերվում են աշխատավարձի չափի այն տվյալները, որոնք պետք է վճարվեն աշխատանքային պայմանագրի համաձայն: Ըստ էության, ոչ մի ձեռնարկություն այսօր չի կատարում իրական աշխատավարձի ճշգրիտ հաշվարկ:

Զեկուցագրի տվյալներով, հետազոտված շրջաններում աշխատավարձը վերջին մեկ տարում կրճատվել է 8.2 տոկոսով: Մնացածների 40 տոկոսը գտնվում է «ադմինիստրատիվ արձակուրդում» եւ չի վարձատրվում՝ միեւնույն ժամանակ զրկված լինելով գործազրկության նպաստ ստանալու կամ այլ առավելություններից օգտվելու հնարավորությունից:

1994 թ. կեսերին Ռուսաստանի արդյունաբերական ձեռնարկությունները ծանրաբեռնված էին իրենց հզորության 57 տոկոսի չափով: Ձեռնարկությունների բանվորների 14 տոկոսը աշխատում է մինիմալ աշխատավարձով, որը հազիվ հասնում է 20 դոլարի (հիշեցնենք, որ միջին աշխատավարձը ՌԴ-ում այդ ժամանակ կազմում էր մոտ 100 դոլար):

«Աղքատ բանվոր» հասկացությունը այսօր ոչ ոքի չի զարմացնում: Այդ սոցիալական խմբին վերագրվող աշխատողների քանակը միայն վերջին տարում ավելացել է 9 տոկոսով:

Էլ ավելի ծանր է գործազուրկների վիճակը: Դրանց միայն 13 տոկոսն է ստանում գործազուրկի նպաստ ամսական մոտ 7 դոլարի չափով:

ԱՄՆ-ի փորձագետներն այն կարծիքի են, թե գործազրկության իրական ցուցանիշները եւ պատկերը կնպաստեն իրավիճակի ճշգրիտ գնահատմանը եւ հնարավորություն կտան մշակել արդյունաբերության կառուցվածքային վերակառուցման ռազմավարությունը:

Սակայն, նկատի ունենալով մի շարք այլ հանրության պահանջները Ռուսաստանում արմատական տնտեսական բարեփոխումների վերաբերյալ (որին խոստացված են ՌԴ-ին ֆինանսական օգնության հարցերը), դոկտոր Սթենդինգը զգուշացնում է, որ «բնակչության իրական եկամուտների նվազումը, աշխատավարձերի անհավասարումը կարող են լուրջ քաղաքական հետեւանքներ ունենալ: Միջազգային հանրությունը պետք է հասկանա, որ սոցիալական անկումը նույնքան վտանգավոր է, որքան աղքատացումը: Երբ տնտեսության անկումը եւ բնակչության աղքատացումը շարունակվեն, ապա քաղաքական իրավիճակը արտակարգ փխրուն կդառնա: Այդ դեպքում իշխանության կարող են գալ ծայրահեղ հայացքների քաղաքական ուժեր»:

Ինչպես տեսնում ենք, մեկնաբանությունները ավելորդ են: Հանրապետությունում առկա «թաքնված» եւ հնարավոր «առաջիկա» գործազրկության խնդիրներին այսօր պետք է զուգահեռել համապատասխան մոտեցում:

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

ԱԴՐԲԵՋԱՆ

Ալիեւի բարձին դաշույն է խրված

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 3 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՓԱՍՏ: «Բորիս Ելցինը փութաջանորեն արդարացնում է Ռուսաստանի ետանցման գործունեությունը այսպես կոչված մերձավոր արտասահմանում՝ նախկին խորհրդային միության հանրապետություններում, նշելով, որ դա հարեւաններին օգնելու բնական ձգտում է», այսպես է սկսվում «Վաշինգտոն փոստի» վերջին համարում լույս տեսած հոդվածը, որը նվիրված է Ադրբեջանի նկատմամբ Ռուսաստանի վարած քաղաքականությանը: Այստեղ նշվում է, թե Մոսկվան նորաստեղծ հանրապետություններին դիտում է որպես հարեւանների, ինչպես ցույց են տալիս կասպյան նավթի շուրջ կնքված համաձայնագրերին հետեւած իրադարձություններն Ադրբեջանում: Այսպես կոչված մերձավոր արտասահմանի հարավային գոտին, Մոլդովայից մինչեւ Տաջիկստան, աշխարհի ամենաանհանգիստ շրջաններից մեկն է: Այդ գոտում արդեն ի հայտ են եկել նոր զանազան պետական կազմավորումներ, որոնք թեեւ միջազգային ճանաչում չեն գտել, սակայն վերահսկում են իրենց տարածքը: Այդ տարածքներում տեղի ունեցող հակամարտությունները մեծ ուշադրություն չէին սեւեռի իրենց վրա, եթե ըստ գնահատումների, Կասպից ծովի ավազանը չհամարվեր նավթի ու բնական գազի աշխարհում երկրորդ մերձավոր շտեմարանը», գրում է թերթը:

Շարադրելով այս տարվա սեպտեմբերի 20-ին Բաքվում կնքված նավթային գործարքին հետեւած իրադարձությունները՝ հոդվածագիրները հիշեցնում են, որ Ելչիբեյը տապալվեց, երբ արդեն պատրաստվում էր նավթի արդյունահանման գործարք ստորագրել Արեւմուտքի խոշորագույն նավթային ընկերությունների հետ: Նշելով, որ սա տարօրինակ զուգադիպություն է, «Վաշինգտոն փոստը» գրում է. «Ի տարբերություն Ելչիբեյի, նախագահ Ալիեւին կարծես կհաջողվի պահպանել իր դիրքերը, սակայն նախազգուշացումը տակավին ուժի մեջ է, ինչպես միջնադարում, երբ առավոտյան արթնանալով՝ իշխանը գտնում էր իր բարձի մեջ խրված դաշույնը: Այս դեպքում նախազգուշացումն այն է, որ այն ղեկավարը, որն արեւմտյան ընկերություններին կթույլատրի տնօրինել իր նավթի պաշարները, կպատժվի:

Ղազիեւն ու Հուսեյնովը, ամենայն հավանականությամբ, գտնվում են Մոսկվայում: Թեեւ որեւէ ապացույց չկա, բայց տարածաշրջանի բնակիչները համարում են, որ Ադրբեջանի նավթի ավելի մեծ մասնաբաժին ստանալու համար Ռուսաստանն ապակայունացնում է Ադրբեջանը: Ռուսաստանի ապակայունացնող գործունեությունը, որ ավելի է վատթարացնում Կովկասի իրավիճակը, կարող է անբարենպաստ ընթացք ստանալ հենց իր՝ Ռուսաստանի համար, քանի որ այն խմբավորումները, որոնք ստանում են զենք, կարող են դառնալ անկառավարելի եւ, ի վերջո, զենքն ուղղել այն մատակարարի դեմ»:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Ռուսաստանին նոր լրատվական քաղաքականություն է պետք

ՄՈՍԿՎԱ, 3 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՓԱՍՏ: ՌԴ մամուլի պետական կոմիտեի նորընծա նախագահ Սերգեյ Գրիզունովը գտնում է, որ իր ղեկավարած գերատեսչության առաջնային խնդիրներից մեկը Ռուսաստանի համար նոր լրատվական քաղաքականության մշակումն է: Երեկ փոխվարչապետ Սերգեյ Շախրայը նոր նախագահին ներկայացրեց կոմիտեի աշխատակազմին: Ըստ Գրիզունովի, նոր քաղաքականությունը պետք է հենվի մամուլի ինքնիշխանության հարաբերությունների համար:

Բորիս Ֆյոդորովի կարծիքով նախագահի աշխատակազմը պետք է կրճատել 90 տոկոսով

ՎԼԱԴԻՎՈՍՏՈԿ, 2 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՌԻԱ ՆՈՎՈՍՏԻ: «Կրճատել անհրաժեշտ է, բայց ոչ թե մեկ երրորդով, ինչպես հայտարարեց նախագահը, այլ 90 տոկոսով»: Պետական դումայում «Դեկտեմբերի 12-ի միություն» պատգամավորական խմբի նախագահ Բորիս Ֆյոդորովն այսպես մեկնաբանեց նախագահի աշխատակազմը մեկ երրորդով կրճատելու վերաբերյալ Բորիս Ելցինի ստորագրած հանձնարարականը: Ֆյոդորովը, որը շրջագայություն է կատարում Հեռավոր Արեւելքում, այսօր Վլադիվոստոկում ելույթ ունեցավ մամուլի ասուլիսում:

Չեչնիայում սպասվում է մարտական գործողությունների ակտիվացում

ՎԼԱԴԻԿԱՎԿԱԶ, 2 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՌԻԱ ՆՈՎՈՍՏԻ: Ջոհար Դուդաեւին հավատարիմ զորքերի եւ ընդդիմության ուժերի բախումների ժամանակավոր ընդհատումը բացատրվում է նրանով, որ կողմերը պատրաստվում են ռազմական նոր գործողությունների, այսօր հայտնեցին լավատեղյակ աղբյուրները: Նրանց տվյալների համաձայն, Չեչնիայում մարտական գործողությունները կակտիվանան եկող շաբաթ: Նույն աղբյուրներից հայտնի դարձավ, որ երկու կողմերից մարտերին մասնակցում են բազմաթիվ վարձկաններ, հիմնականում խորհրդային բանակի նախկին սպաներ, իսկ ուղղաթիռային յուրաքանչյուր թռիչքի դիմաց պաշտոնական Գրոզնիի գանձարանից անձնակազմին վճարվում է 600 հազար ռուբլի:

ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ

Կյանքի միջին տեւողությունը կրճատվել է Ռուսաստանում

«Ամերիկայի ձայն» ռադիոկայանի միջազգային բաժնից հայտարարվեց, թե Ռուսաստանում վերջին ժամանակաշրջանում վատթարանում, մասնավորապես նվազել է կյանքի միջին տեւողությունը, որը, ըստ ռադիոկայանի, հետեւանք է տնտեսական բարեփոխումների գործընթացի: Որոնք, բարեփոխումները բացասական ներգործություն են ունենում մարդկանց կյանքի վրա: Այդ, պատասխանում է ռադիոկայանը եւ բացատրում, թե շուկայական հարաբերությունների ազդարարությունը մեծ մասի վրա թողած սթրեսային ազդեցությունը՝ վաղվա օրվա նկատմամբ անվստահության զգացումը, բռնությունը, գործազրկությունը եւ այլ պատճառներ կրճատում են մարդկանց կյանքը:

Ըստ ռադիոկայանի հաղորդած տվյալների, այսօր Ռուսաստանում գործազրկության վիճակի մասին ներկայացված պաշտոնական տվյալները՝ աշխատունակ բնակչության 2 տոկոսը, իրականում պետք է բազմապատկել առնվազն 5 անգամ, նկատի ունենալով նաեւ մի քանի տեղ աշխատողների տված բերած լրացուցիչ աշխատավարձը, որը հետո է կենսամակարդակի նվազագույն պահանջները բավարարելուց: Այս եւ այլ պատճառներով, ավելացել է նաեւ ինքնասպանությունների, ալկոհոլիզմի եւ այլ մոլությունների հանցանքների թիվը:

Հատկանշական է, որ կյանքի միջին տեւողության կրճատման միտումներն առավել նկատելի են տղամարդկանց շրջանում, միջին 59 տարեկան նվազելով եւ հասնելով 48-ի, մինչդեռ կանայք առավել դիմացկունություն են ցուցաբերում տնտեսական նոր կարգերի թեեւ ժամանակավոր, բայց անբարենպաստ ազդեցությունների նկատմամբ. նրանց կյանքի միջին տեւողությունը նախկին 78-ից իջել է մինչեւ 72-ի:

ՏԱԼԼԻՆ

Էստոնիայում պատրաստ է քաղաքացիության մասին նոր օրենք

ՏԱԼԼԻՆ, 3 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՌԻԱ ՆՈՎՈՍՏԻ: Էստոնիայի կառավարությունը պատրաստել եւ Պետժողովի քննարկմանն է ներկայացրել քաղաքացիության մասին նոր օրենքի նախագիծը:

Խորհրդարանի իրավական հարցերի հանձնաժողովի նախագահ Մարտ Նուտը հայտարարեց, որ նոր օրենքն իրենից ներկայացնում է միայն իրավաբանական փաստաթուղթ, ինչը քաղաքական որեւէ խնդիր չի ստեղծում:

Նախագծի համաձայն, քաղաքացի դառնալու ժամկետը 2-ից հասցվել է 5 տարվա: Նուտը ընդգծում է, որ «դա վերաբերում է միայն այն մարդկանց, որոնք չեն ուզում Էստոնիայի քաղաքացիություն ստանալ կամ վերջերս են եկել մեր երկիր»:

«1938 թ.-ից գործող քաղաքացիության մասին օրենքը համապատասխանեցված է այն պայմաններին, երբ Էստոնիայում ապրում էր 90 հազար ռուս», խոստովանեց Նուտը՝ նկատելով, որ այժմ նոր օրենքի ընդունումը կարեւոր է Էստոնիայում ապրող մոտ 400 հազար ռուսների, որոնք Էստոնիայի քաղաքացիություն չեն ստացել էստոներենի անբավարար իմացության պատճառով: Նա փորձեց իր դիրքորոշումն արդարացնել նրանով, որ «Ռուսաստանի քաղաքացիության օրենքում նույնպես քաղաքացի դառնալու ժամկետը նույնպես կազմում է 5 տարի»:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Գների կտրուկ աճ Ուկրաինայում

Նոյեմբերի 1-ից Ուկրաինայում զգալիորեն բարձրացել են ապրանքների եւ ծառայությունների գները: Կառավարության որոշման համաձայն, կրճատվել են գների եւ սակագների պետական կարգավորման ծավալները: Ներկայումս Կիեւի բնակիչները նախկինից տասնապատիկ թանկ պետք է վճարեն մետրոպոլիտենից օգտվելու համար: 5-7 անգամ թանկացել են բրդեղենն ու միսը, 10 անգամ՝ ալյուրը: Թեեւ կառավարությունը խոստացել է մի քանի օրվա ընթացքում ճշտել վիճակն առեւտրում, սակայն դրան քչերն են հավատում:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ

■ *Ռուս սահմանապահները Տաջիկստանում կորուստներ են կրում: Ինչպես այդ գործակալության թղթակցին հայտնեցին Տաջիկստանում ռուսական զորքերի խմբի մամուլի կենտրոնում, ընթացիկ տարվա 9 ամիսների ընթացքում հակամարտությունում զոհվել են 32 ռուս սահմանապահներ, իսկ 49-ը վիրավորվել:*

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

հավատք

«Եղիր հավատարիմ մինչեւ մահ, եւ Ես կյանքի պսակը պիտի տամ»:

Հայտ. 2:10

Հայաստանի Հանրապետությունը եւ Հայոց Արցախ աշխարհը ներքաշված են պատերազմի դաժանագույն մեջ: Պատերազմ, որ այնքան զրկանք, ցավ ու տառապանք, որ այնքան ավերում ու աղետ է բերում մեր ժողովրդին, բայց եւ մղված է վասն [illegible] ընդհանրական ազատ ու անկախ ապրելու հավիտենական իրավունքի:

Գոհություն եւ փառք Աստծո, որ համայն ազատության եւ անկախության մարտի դաշտերում քաջարի հայ սակ ոգևորվել պատերազմի օրհնել ... ժամանակ ոգևորի մեջ իր իմաստությունը և անկախությունը հաստատելու մեր ժողովրդի միասնականությունը, արծարծել նրա ազգային ներուժը եւ բարձրանալ ու հայրենասեր ոգին: Աղոթեցեք, որոնք խնդրում են Քրիստոսի Սուրբ Ավետարանը, մեր Առաքելական Մայր Եկեղեցու ուղղափառ դավանությունը, մեր հայրերի արդարև հավատքը, մեր ծնունդ արդարացված եկեղեցական մեր կանոնները եւ նվիրագործված ազգային սովորությունները, անաղարտ բազմադարյան մեր սրբություններն ու հոգևոր արժեքները, որոնց ռի ծնողների, ամուսինների, մանուկների, սնվածների ու հանճարի զորությունը մեր ազգային անցյալ ժամանակներում մի դարն էլ ոգին ավելացնի մեր ազգի ուղղակի [illegible] ների ու կրոնականների պատմության ընթացքում, ինչպես կարողին միշտ մենք Նիկոլ Թորոսյանի սեւ գործը լինենք, այսօր այլևս ուժ գրով, զարդարված: Եկել ցանկանում ենք ազգային ու արիական, ինչպես աղաղակում ... մեր մաքուր ոսկյանորդներին:

Այդ, ժամանակ հավատարիմ մեր Ազգային Առաքելական Մայր Եկեղեցուն եւ մեր նախնիքյաց արտաքին հավատին եւ գիտենալ: Աստվածա

ԱԶԳԱՅԻՆ

Կոչ հայոց ազգային բանակի քաջազուն զինվորներին եւ սպաներին

Ընդդեմ այլասերիչ աղանդավորական ներթափանցումների

զինվորների ընծայաբերած կյանքը եւ հեղած արյունը դատվում են ա նանց հաշվեհանդեսներում:

Սակայն ու անհամեմատ է տալիս Առաքելական Մայր Եկեղեցին եւ Հայաստանյայց Սուրբ Էջմիածին, համարումի իր զավակների նվիրումը հաղթանակներ փառքի ծնել են Հայ րենիքում աղանդների ծավալված օ տարոտ ուժերը նոր հոգևոր պատե րազմում:

Տարաբնույթ բազմաթիվ աղանդ ներ. «մորմոններ», «Եհովայի վկա ներ», «հոգեգալստականներ» ու «Ճշ մարտության եկեղեցիներ», «կրիշ նայականներ» եւ «մունիներ» շա հարկելով եւ հանձնի շրջանցելով ժողովրդավարական արդար ու աղ նիվ սկզբունքներ արդարացված նույն կախ Հայաստանի Հանրապետու թյան եւ Արցախ աշխարհի օրենքնե րը, ներխուժել են մեր սուրբ հողը եւ արդեն իսկ տարածում գտել ինչպես ժողովրդի ստուեր խավերում, այն պես էլ ազգային բանակի մեջ:

Ովքե՞ր են սրանք, ի՞նչ եւ ո՞ւմ են քարոզում, ո՞րն է սրանց նպատակը, ո՞ւմ շահերին են սրանք ծառայում եւ ինչո՞ւ են Հայոց բիբլիական աշ խարհ եկել:

Հայրենասեր սպաներ, հայա ստանյան քաջարիներ եւ սուրբ մարտ իկներ, ամեն ընտանիքի, ամեն զավակի, անհայտ կորած եւ հոգեպես րի եւ շատ արդեներ, որոնց հետեւում ի վերջո, կանգնած են արտաքին ու նայլ թշնամական ուժեր, նրա

սուրբ հողը հայրենի, ուժին բերելու նոր չտենենալով մեր անցյալի, մեր ազգային ավանդական ապրիչ ների, մեր հոգևոր կյանքի ու մշա կույթի եւ ներկայիս մեր ցավերի ու տառապանքների հետ:

Ինչպես չպայքարել, ինչպես չընդվզել, երբ եսասիրության քրիստոնեա կիր հոգիներում որոնք են սերմա նում, երբ Քրիստոսի անունով Քրիս տոսի դեմ են գործում: Չինակից եղ բայր կոչված ո՞ր մարտիկը հայ մարտիկը, արդյունքներ հեռու ողջերը ում ո՞ր հայ մայրը, այրիացած ո՞ր հայ կինը, անտերունչ ու որբ մն ացող ո՞ր հայորդին կլինի անտա րբեր տեսնելու հենց խորքեն րին աղանդավորների, երբ սրանի յա րի դեմ պայքարելու եւ նրա ավերի րի առաջին առնելու պատգամը Քրիստոսի: Երբ սրանք իր նախնյաց ուղղափառ ուսմանն ավետարանա կան որդեգրումը հավատքը, հողը, հայրենին, սիրել ծնողին, պահել պատիվը սան, սառնասրտությանը մեր, Երգ ու հարսի: Եւ կամ ճշմարիտ ո՞ր քրիստոնյան, իրականում ո՞ր մարտիկն երը, որ գիտի պատվիրանը Աստծո «Երբ ազատության անձն, բայց ես ձախս ձեռքը չիմանա, թե ինչ է ա նում իր աջը», կարճամտորեն ցուցա մոլում իր օգնությունը պարզամտորեն ռում է հոգեհատությունը: Արդարեւ, ասատանայական այդպիսի արարքի էր, որին Նսյցյալ ու ծառայի Քրիս տոս հասակ եւ վճռական ծիասաստ խան սրեց. «Հեռացի՛ր, Սատանա»:

Աղանդների եւ նրանց քարոզիչներ պարգեւ ընտիրների արժանավոր ու ան կախ ապրելու իրավունքին բռնանա լը աստծո դեմ մեղանչել ու մարտն չել է, չարի դեմ պայքարելը Քրիս տոս պատգամն է, Հայրենի՛ սիրելը Աստված սիրել է, նախնյաց լույս հավատքին հավատարմություն պահ պանելը արտաքին պարտ է, իսկ Ե կեղեցական կանոններին ու ազգա յին սովորություններին նախան ձախնդրորեն փարվելը եւ պահելն ը մեծելը ազգի հարատեւություն եւ հավերժություն է:

Միրելի զինվորներ եւ սպաներ հա յոց ազգային բանակի.

Մենք Հայ Եկեղեցու սպասավոր ներս, հավատացած ենք, որ դուք մեզ հետ խաղաղության համապատվիրս ա ղոթք առ Աստված փառաբանելով, միշ տ պայքարեք «Վասն հավատո, վասն հայրենյաց» հայ ոգին ու նկարագիրը եղծող ամեն խորք ու օ տար երեւույթի դեմ:

Հայոց Եկեղեցին եւ Քրիստոսի Սուրբ Խաչը օգնական ու պաշտ պան ձեզ, հայոց քաջորդիներ:

Հաղթություն, փառք եւ մշտանորոգ օրհնություն ձեզ, հայոց ազգային բանակի փառապանծ մարտիկներ:

«Երբ Աստված մեզ կողմն է, ո՞վ է մեզ հակառակ»: (Հռոմ. գլխ. 8, հմր. 31):

ՏԱՐԵՎԱՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՆԵՐՍԻՍՅԱՆ,
Առաջնորդական Փոխանորդ
Արարատյան Հայրապետական Թեմի

ԵՐԵՎԱՆ

Բնակարանների սեփականաշնորհումը շարունակվում է

Արդեն մեկ տարուց ավելի է, ինչ Հայաստանում սկսվել է պետական եւ հանրային բնակարանային ֆոնդի սեփականաշնորհումը, որն իրականացվում է պատգամավորների տեղական խորհուրդների գործադիր կոմիտեների կողմից: Կառավարության սկզբունքով բնակարաններն անհատույց հատկացվում են խաղաղացիներին, փաստաթղթերի ձեւակերպման համար նրանցից գանձելով 230 դրամ:

Եթե մինչեւ վերջերս բացի ոչ վթարային շենքերի բնակարաններից սեփականաշնորհման ենթակա էին առաջին եւ երկրորդ կարգի վնասվածություն ունեցող տների բնակարանները, ապա ՀՀ կառավարության 1994 թվականի օգոստոսի 19-ի որոշումով թույլատրվում է սեփականաշնորհել նաեւ երրորդ կարգի վնասվածություն ունեցող շենքերի բնակարանները:

Սեփական բնակարանի տերը դա հանձնվող հարկի դիմաց կարող է իր բնակարանը վաճառել, փոխանակել, ժառանգել, նվիրել կամ կտակել ցանկացած անձի կամ կազմակերպության:

Երևաղորձկոմի բնակելի եւ ոչ բնակելի ֆոնդի ծեւակերպման վարչությունից մեզ հայտնեցին, թե 1993 թվականի սեպտեմբերի 1-ից մինչեւ 1994 թվականի հոկտեմբերի 1-ը մայրաքաղաքի ութ շրջաններում սեփականաշնորհվել է ընդամենը 55070 բնակարան:

Հոկտեմբերի 27-ին Սոսկոյյան փողոցում, Ալեքսանդր Թամանյանի հուշարձանի մոտ, «Դուք սեփականացրե՞լ եք Ձեր բնակարանը» հարցով դիմեցինք տրոլեյբուսի սպասող հարյուր խաղաղացիների: 100 հոգուց 43-ը պատասխանեցին «այո», իսկ 57-ը՝ «ոչ»: Բացասական պատասխաններին (առանց ոչ լինելն իմանալու) խնդրեցինք նշել չսեփականացնելու պատճառը: Նրանք ասացին. «Դեռ չեն կողմնորոշվել», «ժամանակ չեն ունեցել», «երբ ցանկանամ բնակարանս վաճառել, այն ժամանակ կսեփականացնեմ», «խուսափում եմ հարկումից», «Մեզ հետ ապրող հարսս չի ուզում»: Մի բուռ կատու կին էլ կարծելով, որ բնակարանների սեփականաշնորհումը վճարովի է ասաց՝ ես այդքան փող չունեմ:

Թեեւ ՀՀ Գերագույն խորհրդի որոշ պատգամավորներ եւ Երևաղորձկոմի պատասխանատու աշխատողներ իրենց հեռուստաելույթներով եւ հոդվածներով փորձել են բնակչությանը ծանոթացնել սեփականաշնորհման գործընթացին, սակայն մեկ տարի եւ մեկ ամսում մայրաքաղաքում սեփականաշնորհված բնակարանների ոչ այնքան պատկառելի թիվը եւ մեր թեկուզեւ համեստ բանավոր հարցարանում տեղ գտած պատճառաբանությունները վկայում են, որ շատ խաղաղացիներ դեռ հստակ պատկերացում չունեն բնակարանների սեփականաշնորհման մասին: Ուստի, անհրաժեշտ է ազգաբնակչության շրջանում ծավալել լրացուցիչ բացատրական աշխատանք եւ բարելավելով տեղական խորհուրդների գործկոմների աշխատանքը, որոշ չափով արագացնել բնակարանների սեփականաշնորհման գործընթացը:

Բնակարանների սեփականաշնորհման վկայագիր ստացած խաղաղացին մի կողմից ուրախանում է, իսկ մյուս կողմից մտահոգվում է, թե ինչպե՞ս պետք է պահպանվեն ու նորոգվեն շենքի ընդհանուր տարածությունները (տանիքը, շքամուտքը, աստիճանավանդակները, բնակարանից դուրս գտնվող ջրի ու կոյուղու խողովակները, էլեկտրական լարերը եւ բակը): Այս խնդիրը հուզում է նաեւ հանրապետության իշխանություններին: ՀՀ պետական եւ հանրային բնակարանային ֆոնդի սեփականաշնորհման օրենքի հոդված 23-ում գրված է, որ բնակարանների տերերն ստեղծում են համապատասխան միավորումներ, ընկերություններ, այլ կազմակերպություններ՝ տների սպասարկման եւ նորոգման համար: Արդեն առկա է սույն օրենքից բխող առաջին փորձը: Երեւանի քաղխորհրդի գործադիր կոմիտեի (նախագահ՝ Վահագն Խաչատրյան) նախաձեռնությամբ, քաղաքի կառավարման համակարգերի կենտրոնի (տնօրեն՝ Արսաշես Առաքելյան) եւ Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների միջազգային զարգացման գործակալության կովկասյան գրասենյակի (տնօրեն՝ Սյուզան Օլդս) համագործակցությամբ մայրաքաղաքում ստեղծվել է Եռանկյունի փորձնական թաղամասը, որն ընդգրկում է Սայաթ Նովա, Տերյան եւ Բայրոն փողոցների 9 շենքերն իրենց 160 բնակարաններով:

Թաղամասի բնակիչներն ընտրել են 9 հոգուց բաղկացած տնօրենների խորհուրդ: Տեղում կայացած ժողովներով թաղամասի անշարժ գույքի կառավարիչ է ընտրվել ինժեներ Նորայր Վարդանյանը, իսկ կառույցը՝ «Սուրիկ» ոչ պետական շինարարական ծառայությունը:

Եռանկյունի թաղամասի անշարժ գույքի կառավարչության եկամուտը գոյանում է բնակվարձի ու աղբահանության մուծումներից, ոչ բնակելի տարածությունների համար գանձվող վարձավճարներից: Հետագայում այս ամենին կարող են ավելանալ բնակիչների լրացուցիչ մուծումներն ու նվիրատվությունները, վճարովի ծառայություններից ստացված գումարը:

Ինչպես մեզ պատմեց Եռանկյունի թաղամասի տնօրենների խորհրդի նախագահ Հարություն Փանոսյանը, ԱՄՆ միջազգային զարգացման գործակալությունը թաղամասի բնակիչներին հաղորդում է անշարժ գույքի պահպանման ամերիկյան փորձը, ցույց է տալիս մասնակի տեխնիկական օգնություն: Այստեղ շքամուտքերին տեղադրվել են մետաղե գեղատես դռներ, անվճար ջերմամեկուսացվել են կարիքավոր բնակիչների տները:

Սպասելի է, որ մյուս թաղամասերի, առանձին շենքերի բնակիչները օրինակ վերցնեն Եռանկյունի թաղամասից, եւ հետզհետե կազմակերպվի ինքնագնություն: Այլ ճանապարհ չկա:

Հայաստանում բնակարանների սեփականաշնորհումը կշարունակվի մինչեւ 1995 թվականի սեպտեմբերի 1-ը: Հավանական է, որ այս ժամկետը երկարաձգվի:

ՍԵՐԳԵՅ ՆԱԼԲԱՆԴՅԱՆ

ՑԱՎԱԼԻՑ

Անմխիթար է ուսուցիչների վիճակը

Հայաստանի Հանրապետության տարբեր շրջանների, քաղաքների նաեւ Երեւանի դպրոցներում սկսվե՞լ է ուսուցիչների գործադուլը: Նրանք բարձրացրել են իրենց բողոքի ձայնը՝ պահանջելով ուսուցչի վիճակի նվազագույն բարելավում:

Գործադուլի ալիքը բախվեց նաեւ Վրաստանի Հանրապետության հայաբնակ շրջաններ: Առաջին անգամ Ջավախքի հայկական դպրոցներում ուսումնական տարին չսկսվեց սեպտեմբերի մեկին, առաջին անգամ աշակերտներն ու ուսուցիչները անհամբերությամբ, արդի բոլորով չսպասեցին դպրոց: Ակադեմի, միեւնույն ժամանակ շատ անմտածված այս խոսքը անանկախության բերեց բողոքին. ուսուցիչը գործադուլ: —

Երկրական օրակարգերի բնդհանուր ի ռազմական ուղում են ներկայացնել Նինոծմինդայի շրջանի Տիգրանեն գյուղի դպրոցի օրինակով: Ինչպես այլ վայրերում, Տիգրանենում եւս ժողով գումարվեց ծնողների, աշակերտների, ուսուցիչների, դեկավար մարմինների մասնակցությամբ: Ուսուցիչներն առաջարկեցին իրենց պահանջները: ժողովականների մի մասն առաջարկեց ուսուցման դադարեցնել վճարովի, մյուս մասն էլ դիմեց գյուղի կոլտնտեսությանը, գյուղական խորհրդին՝ օգնության ձեռք մեկնելու անհրաժեշտ դրամով, բայց — տարբեր մարդիկ խոսեցին, տարբեր կարծիքներ հայտնեցին, անգամ վիճեցին եւ վերջում, բնականաբար, ընդհանուր հայտարարի չեկան:

Այսօր Վրաստանում հայկական դպրոցների վիճակը, հրով, բարվոք չէ, կարելի է ասել՝ շատ ատելի վաս է: Պետությունը, լուսավորության նախարարությունը անհրաժեշտ ուշադրություն չեն դարձնում հայկական կրթօջախներին: Դպրոցը չի ապահովվում գրենական պիտույքներով, դասագրքերով: Տիգրանենի միջնակարգ դպրոցում նույնիսկ կավիճ չկար, իսկ դասասենյակները գնված էին ուսան... կան սպասով: Եղած դասագրքերը հին են, իսկ ծրագրերը՝ նոր: Պարզ է, որ աշակերտը կլինի ոչ բավարար: Իսկ իրեր ված բերելով «Աշխարհագրություն» նույնիսկ չկա եւ պետք, միեւնույն ժամանակ խղճահարություն առաջին դասարանցիների նկատմամբ:

Դպրոցի այս անհուսալի վիճակի պատճառով ուսուցչական կազմն էլ է նվազել: Հայոց լեզվի եւ գրակա նության 54 դասաժամերը բաշխվել են տարրական դասարանների ուսուցիչներին: Դպրոցը ֆինանսական բազա չունի: Դիմել են կոլտնտեսություն, որն ի վիճակի չէ օգնելու: Ցավալի է, հոգեվարք ապրող դպրոցն այսօր չի հուզում մարդկանց: Կամաց-կամաց հայկական դպրոցներին սպառնում է փակվելու վտանգը: Ձնալած դպրոցի տնօրեն Ա. Սեփյանն ասաց, որ իրենց նպատակը հայ երեխայի մեջ հայրենի նկատմամբ սեր սերմանելն է, բայց ինչքան էլ ուսուցիչները նվիրված լինեն իրենց գործին ու գաղափարին, այսօրվա բոհուբոհը չի կարող չազդել ուսուցչի հոգեբանության վրա եւ աշխատանքի որակին, այնուամենայնիվ, մարդ է, կողմից ասած, ու ուզում է, իսկ կողքում ուտելիք չես առնի: Մտածում եմ՝ գուցե իրոք ուսուցումը վճարովի դառնա: Բայց ծնողներ կան, որ ի վիճակի չեն: Գուցե —

Եւ շարունակ այսպիսի «գուցե»-ներ, իսկ վերջնական լուծում չկա:

Լուրջ խոսելու տեղիք է տալիս նաեւ հայ երեխայի հայեցի դաստիարակման խնդիրը: Չէ՞ որ ամեն մի ազգի ներուժը, հիմքը իր դպրոցն է, իր լեզուն: Ո՞րն ինչու՞ է Հայաստանը լռում եւ մինչեւ ե՞րբ է լռելու: Հայերենով է, որ հայը հայ է մնում:

Այսօր նորից շարունակվում է դպրոցական կյանքը, նորից հնչում է զանգը, նորից աշակերտներն շտապում են դպրոց, դասավանդողներն էլ նույն գործադուլ հայտարարած ուսուցիչներն են: Դե, իհարկե, չէ՞ որ նրանք համարվել են մարդկության հովիվներ, կրողներն ու դաստիարակները եւ չեն կարող չվերադառնալ իրենց կոչմանը: Կարծես ոչինչ արտասովոր չկա: Գյուղացիները ներծծված են հիշում ուսուցիչների պահանջները, իսկ ուսուցիչներն ապրում են գալով: Նրանք հիասթափված են անգամ իրենց վերջին հույսից եւ մխիթարանքից՝ իրենց սաներից: Չկա երեկվա ակնածանքը, սերն ու հարգանքը: Վերջին անգամ եղա դպրոցում հոկտեմբերի 4-ին: Երկու օր առաջ ուսուցչի օրն էր: Ամենօրյա հոգսերն ուսուցչին մոռանալ էին տվել այդ մասին, աշակերտներն էլ չէին հիշել:

Մնում է միայն ամեն ինչ թողնել մարդկային խղճին —

ԱՐԾՐՈՒՆ ՍՈՒՔԻԱՍՅԱՆ,
Ուսանող

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Մհեր Մկրտչյանի անվան «Արտիստական» թատրոնը նոյեմբերի 11-ին, 12-ին, 13-ին, 16-ին, 18-ին, 19-ին, 20-ին, 22-ին կներկայացնի Թենեսի Ուիլյամսի «Այդպես զազանանոց» դրաման:

Բեմադրությունը Արմեն Էլբակյանի

Թատրոնի գեղ. ղեկավար-տնօրեն Թամար Հովհաննիսյան

Տոմսերը վաճառվում են թատրոնի տոմսարկղում

Հասցեն՝ Շահումյան հրապարակ, Մովսես Խորենացու (Կախկին Մարկսի) 18, հեռ. 52-02-47, 58-54-51

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ **միջազգային**

ԻՐԱՆ

Միջուկայինը բացառապես խաղաղ նպատակներով

Միջուկային էներգիայի հարցերով Միջազգային գործակալության նախագահ Հանս Բլիքսը անցած շաբաթ Անվտանգության խորհրդի խորհրդակցական նիստի ավարտից հետո լրագրողներին տված հարցազրույցում, ընդգծելով Իրանի եւ ՄԱԳԱՏԷ-ի համակողմանի համագործակցությունը, նշել է, որ միջուկային զենքը չտարածելու մասին պայմանագիրը Իրանի կողմից խախտելու մասին ոչ մի փաստարկ գոյություն չունի: Նա հայտարարել է նաեւ, որ այդ գործակալությունը Իրանի միջուկային գործունեության վրա հսկողության գործում օգտվում է Իրանի կառավարության աջակցությունից: ՄԱԳԱՏԷ-ի նախագահի խոսքերը վկայում են այն մասին, որ հակառակ Արեւմուտքի, մասնավորապես, Ամերիկայի բռնակալական քարոզչությանը, Իրանը մտածում է միայն միջուկային էներգետիկայի խաղաղ օգտագործման մասին եւ չի փորձում միջուկային զենք արտադրել: «Իրանի ձայն» ռադիոկայանի հոկտեմբերի 31-ի հաղորդման համաձայն, ՄԱԳԱՏԷ-ի ներկայացուցիչները բազմիցս դիտել են Իրանի միջուկային օբյեկտները եւ ամեն անգամ հաստատել Իրանի կողմից միջուկային էներգետիկայի բացառապես խաղաղ նպատակներով օգտագործելու փաստը: Իրանը վստահ է, որ հակառակ Իրանի կողմից միջուկային զենքի արտադրության մասին Արեւմուտքի եւ սիոնիստական վարչակարգի բուռն քարոզչությանը, Մերձավոր Արեւելքի տարածաշրջանի խաղաղության եւ անվտանգության գլխավոր չարիքը սիոնիստական վարչակարգի կողմից միջուկային զենքը չտարածելու սկզբունքի անտեսումն է, քանի որ Իսրայելը չի ստորագրել միջուկային զենքը չտարածելու մասին պայմանագիրը: Միեւնույն ժամանակ, Իսրայելը Արեւմուտքի աջակցությամբ տարածաշրջանում միջուկային զենքի խոշոր արտադրողներից է: Ըստ Իրանի, չի կարելի թույլ տալ, որպեսզի միջուկային տեխնոլոգիան դառնա քաղաքական զենք երկրների վրա ճնշում գործադրելու համար: Միջազգային հանրությունը, եւ մասնավորապես, ՄԱԳԱՏԷ-ն, միջուկային զենքի հսկողության գործում պարտավոր են միանման եւ արդարացի վերաբերվել բոլոր երկրներին եւ միջազգային հանրությունում առավել արդյունավետ օգտագործել այնպիսի երկրների մասնագետների հավատարմությունն ու կարծիքները, ինչպիսին է Իրանը, որոնք մշտապես համագործակցում են ՄԱԳԱՏԷ-ի հետ:

ԼՏ

ԹԱՆԿԱՐԺԵՔ ՔԱՐԵՐ

Ռուսները խախտում են «Դե Բեերսի» հետ կնքած գործարքը

Հարավաֆրիկյան Հանրապետության «Դե Բեերս» ընկերությունը, որն աշխարհում թանկարժեք ու կիսաթանկարժեք քարերի խոշորագույն վաճառողն է, վերջին տարիներին զբաղված է նաեւ ռուսական ադամանդների վաճառքով, ըստ համաձայնագրի տնօրինելով Ռուսաստանում արդյունահանված ադամանդների 95 տոկոսը: Սակայն «Դե Բեերսի» ղեկավարությունը վերջերս հայտարարեց, որ ռուսները խախտում են իր հետ կնքած համաձայնագիրը, եւ Ռուսաստանի թանկարժեք մետաղների ու ռուսական կոմիտեն գոհարեղենի շուկան հեղեղել է մանրանենց քարե-

գլխավորապես զարդեղենի փոքր խանութների հետ մանրածախ առեւտրում, որոնց տերերը ռուս ներգաղթյալներն են: Ռուսաստանցի մասնագետները նախընտրում են գործ ունենալ իրենց հայրենակիցների հետ եւ, ոչ թե դիմել Պելիկանստրաաս փողոցում գտնվող ադամանդի դասակարգման բյուրոներին:

«Դե Բեերսի» տնօրեն Գարի Ռալֆը, որը զբաղված է եկող տարի ավարտվող համաձայնագրի նորացման ու փոփոխման հարցերով, ասում է, որ իրենք Ռուսաստանի ներկայացուցիչներին խնդրել են հանուն առեւտրական շահերի չխախտել համաձայնագրի մեծ ե-

րով: Այս մասին հաղորդած «Լը Պուեն» հանդեսը բերում է լոնդոնցի փորձագետների հաշվարկները, որոնց համաձայն, միայն այս տարվա առաջին կիսամյակում հարավաֆրիկյան ընկերության վերահսկողությունից դուրս վաճառվել է 2.7 միլիարդ ֆրանկի ռուսական գոհարեղեն: Սակայն ամեն գնով տարադրամի կարիքն ունեցող Բո-

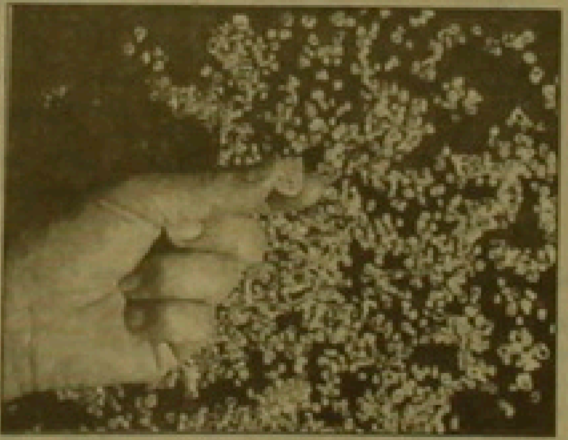

Ավելին, թանկարժեք քարերի մանրանենց առեւտուրը, որի կենտրոններն են Բենելյուքսի Անտվերպենը, Ամստերդամ ֆալմերը եւ Իսրայելի ծայրամասը Թել Ավիվը, նույնպես ավելի է ծավալվում. հուլիսին դրա ծավալը կազմեց 500 միլիոն, իսկ օգոստոսին արդեն շուրջ 800 միլիոն ֆրանկ: Անտվերպենցի մասնագետներից մեկը խոստովանում է, որ եթե նախկինում ռուսներն իրենց հաճախ առաջարկում էին գոհարեղեն, այն էլ փոքր քանակությամբ, ապա այսօր նույնիսկ առաջարկում են ավելի քան 10 կարատանոց գեղեցիկ թանկարժեք քարեր: Դա աննախադեպ վաճառք է, որը հաճախ իրականացվում է ռուսական մաֆիայի մասնակցությամբ:

Յուվելիրների գլխավոր նախահանգիստ Անտվերպենում այդ կարգի գործարքներն իրականացվում են

րիս Ելցինի թիմը դա եւ այլ օրինակներ չի կարողանում դիմադրել Ռուսաստանի ադամանդի վիրխարի բնապաշարների վաճառահանման գայթակղությանը, ինչպես արդեն փորձել էր ուրիշ ոլորտների հետ:

Ռուսական ադամանդների զանգվածային մանրանենց վաճառքը կարող է արմատապես ազդել գոհարեղենի շուկան: Չմոռանանք, որ այդ փաստը անհանգստացնում է նույնիսկ ամենամեծ «Դե Բեերսին»: Մոտավոր հաշվարկների համաձայն, Ռուսաստանի թանկարժեք քարերի պաշարները գնահատվում են 17 միլիարդ ֆրանկ: Կարելի է պատկերացնել, թե ինչպիսի խառնաշփոթ կլինի, երբ այդ ամբողջը միանգամից շուկա հանվի:

Պատրաստեց
ԳԵՍԻՄ ԲԵԿԻՐՅԱՆ

ՀԱՄԱՌՈՏ

Պապը նշանակեց 30 նոր կարդինալ

ՀՌՈՄ, 1 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, «ԹԱՍՍ»: Հովհաննես Պողոս 2-րդ պապը կիրակի օրը նշանակեց 30 նոր կարդինալ, ամրապնդելով իր ազդեցությունը կաթոլիկ եկեղեցու գերագույն մակարդակներում եւ նույնիսկ հեռացրում իր հաջորդի ընտրության հարցում: Այս նոր նշանակումներով կաթոլիկ եկեղեցու 120 կարդինալներից 100-ը նշանակված են Հովհաննես Պողոս 2-րդի կողմից: Նոր նշանակված կարդինալներից երկուսը Մ. Նահանգներից են, մեկը Վիետնամից, մեկ ուրիշը Կուբայից: Բազմաթիվ նշանակումներ կատարվել են նախկին կոմունիստական երկրներից: Հիշեցնենք, որ կաթոլիկ եկեղեցու մեջ ընտրում է կարդինալների ժողովը (կոնկլավ):

Լոնդոն. 1 դոլլարի դիմաց 96.30 իեն

ՄՈՍԿՎԱ, 2 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՌԻԱ ՆՈՎՈՍՏԻ: Ռոյթեր գործակալության հաղորդման համաձայն, այսօր առավոտյան ճապոնական իենի նկատմամբ ամերիկյան դոլլարի փոխարժեքը Լոնդոնի տարադրամային բորսայում հասել է հետպատերազմյան ժամանակաշրջանում ամենացածր մակարդակին, կազմելով մեկ դոլլարի դիմաց 96.30 իեն: Ռոյթերի տվյալների համաձայն, փորձագետներն իենի նկատմամբ դոլլարի դիրքերի այդքան լուրջ թուլացումը կապում են այն երկյուղների հետ, որ կենտրոնական բանկի դեր խաղացող ԱՄՆ-ի դաշնակցային ռեզերվային համակարգը բավականաչափ արագ միջոցներ չի ձեռնարկում ամերիկյան տնտեսության վերելքի պայմաններում սղաճը կասեցնելու նպատակով: Մյուս պատճառը Ճապոնիայի հետ կատարվող առեւտրում ԱՄՆ-ի վիթխարի պակասորդի կրճատման շուրջը վարվող ամերիկա-ճապոնական բանակցություններում առաջընթացի բացակայությունն է:

Հյուսիսային Կորեա. Դադարեցվեց նոր ռեակտորների շինարարությունը

ՍԵՈՒԼ, 2 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՍՆԱՐՔ ՌՈՒ: Հյուսիսային Կորեան նոյեմբերի 1-ից դադարեցրել է 50 եւ 200 մգվտ հզորությամբ գրաֆիտային, միջուկային նոր ռեակտորների շինարարության աշխատանքները: ԿԺԴՀ ԱԳՆ ներկայացուցչի հայտարարությունում նշված է, որ Հյուսիսային Կորեայի իրավասու մարմիններն այդ որոշումն ընդունեցին հոկտեմբերին Ժնեւում ԱՄՆ-ի հետ կնքած համաձայնագրի կատարումն: Դադարեցված են նաեւ Յոնբենում ռեակտորի գրաֆիտային միջուկի վերալիցքավորման աշխատանքները, որը ԿԺԴՀ-ի եւ միջազգային հանրության միջեւ սուր տարաձայնությունների առարկա էր:

ԲԱՐՁՐԱՇԽԱՐՀԻԿ

Մեծ Բրիտանիա. Միապետությունը ճգնաժամի մեջ է

Անգլիական «Սանդի թայմզ» թերթը հոկտեմբերի 16-ին հատվածներ հրապարակեց Էդինբուրգի դուքսի որդու՝ իշխան Չառլզի կյանքից: Կենսագրական գիրքը կոչվում է «Ուելսի իշխանը»: Այդ առթիվ Էդինբուրգի դուքսը լրագրողներին հայտարարեց, թե ինքը երբեք հրապարակայնորեն չի քննարկել իրենց ընտանեկան խնդիրները եւ մտադիր չէ որեւէ մեկնաբանություն անել: Այս զուտ արտահայտությունները, այնուամենայնիվ, չեն կարող թաքցնել բրիտանական միապետության ներկայիս խոր ճգնաժամը, գրում է «Լը Պուեն» հանդեսը:

Մեծ Բրիտանիայում լրագրող Ջոնաթան Դիմբլբիի նոյեմբերին տպագրվելիք գրքում իշխան Չառլզի արած խոստովանություններից ընթերցողներին պարզ է դառնում, որ Չառլզը առանց սիրո է ամուսնացել լեդի Դիանա Սփենսերի հետ, որ իշխանի հայրը կոպիտ, դաժան եւ անհաղորդ մարդ է, մայրը՝ չափազանց զուսպ եւ սառնարյուն, եւ որ զգայուն Չառլզը դժբախտ մանկություն է ունեցել: Այս տեղեկությունները ծայրահեղ պահպանողականների կարծիքով զգալի վնաս են պատճառում բրիտանական միապետության առանց այն էլ սասանված վարկին, որը կոչված է ներկայացնելու միասնական ընտանիքի այն պատկերը, որից ազգը կարող է ներշնչվել:

1953 թ. թագադրված եւ հանուրի հարգանքը վայելող Բրիտանիայի Էլիզաբեթ Բ թագուհին իր պարտականությունները միշտ կատարել է այնպիսի արժանապատվությամբ, որը վայել է Անգլիկան եկեղեցու առաջնորդին, Բրիտանական ընկերակցության գլխավորին: Մինչդեռ իշխան Չառլզի եւ լեդի Դիանայի զգացմունքային մղումները ի չիք դարձրին վստահության այդ կամուրջը: Միապետությունը

պաշտպանելու բազմաթիվ կողմնակիցներ այսօր պահանջում են, որ իշխան Չառլզի փոխարեն, որպես Ուելսի իշխան թագավորի Չառլզի եւ Դիանայի ավագ որդին՝ 12-ամյա Ուիլյամը:

Իրականում իշխան Չառլզը իր կենսագրության հրապարակմամբ

ուզում է որեւէ ձեւով ազդել բրիտանական միապետության հետագա ընթացքի վրա: Արդեն մեկ տասնամյակ առաջ նա մտահղացել էր երկրի միապետությունը դարձնել «մայրցամաքային տիպի»: Ուստի պատահական չեն ընկալումն ու բնակչության, գործազուրկների, ազգային փոքրամասնությունների հանդեպ իշխանի համակրանքը եւ նրա ժխտական կայծի աղանդավորականների դեմ: Չառլզը ուզում է ընդօրինակել մասնավորապես Բելգիայի հանգուցյալ թագավոր Բոդուենին, որը պայքարել էր «սոցիալական մերժվածության» դեմ, Հոլանդիայի Բեատրիքս թագուհուն կամ Իսպանիայի ժողովրդավարության պաշտպան Խուան Կառլոս թագավորին:

Լոնդոնի տնտեսագիտության ինստիտուտի պատմաբան Դեյվիդ Սթարկին, ընդգծելով Չառլզի գործունյա խառնվածքը, մասնավորապես ասում է. «Իշխանը բնավ նման չէ մի անգործի, որը ձեռքերը ծալած սպասում է մոր մահվանը: Իր այս ձեռնարկումով նա տեղեկացվության ազատություն է տալիս ընդդեմ

Էլիզաբեթ Բ-ի մահից հետո միապետության վերացմանը: Ի տարբերություն միապետականների, իշխան Չառլզի նախաձեռնությունը բավական լավ ընդունեցին հանրապետական շարժման հետեւորդները, որոնց թիվը շարունակում է աճել երիտասարդների շրջանում:

Բրիտանական միապետությունը հասե՞լ է արդյոք իր վախճանին: Ալբիոնը կարո՞ղ է արդյոք միապետ չունենալ, ինչպես 1649-1660 թթ.՝ Օլիվեր Կրոմվելի օրոք: «Միապետությունը մնացել է նախկին կայսրության երկրների հետ հակաբնական կապերի պահպանման համար, մինչդեռ մեր ապագան պատկանում է Եվրամիությանը», պնդում է միապետության հակառակորդներից մեկը՝ Ֆաղաքապետ Սեդրին Հայլերը:

Աջակողմյան օրաթերթ «Իվնինգ սթանդարդը» միապետականների եւ հանրապետականների այս նոր վեճի առնչությամբ գրում է, որ բրիտանական միապետության պատմության մեջ սա մի նոր Ռուբիկոն է, վիճակը նեղված է, եւ մեր ապագան պետք է ամեն ինչ որոշի կյանքը:

ՀԱՄԱՌՈՏ

ԱՄՆ. Հանցավոր անփութության մթնոլորտ հետախուզական վարչությունում

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 2 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ ԱՐՏԵԼ-ՊՐԵՍ: Աղմուկ հանած «Էյմսի գործի» կապակցությամբ ԱՄՆ-ի հետախուզական վարչության մի խումբ բարձրաստիճան աշխատակիցների ներկայացված ծառայողական նկատողությունները չեն համապատասխանում այդ գործի «աննախադեպ աղետալի» ծավալներին: Սա է ԱՄՆ Կոնգրեսի սենատի հետախուզության հատուկ կոմիտեի երեկ տարածած զեկուցագրի իմաստը: Կոմիտեի ղեկավար Դ. Դեկոնսինիի խոսքերով, զեկուցագրում «նկարագրված է այնպիսի իրավիճակ, որը կզնցի ամերիկացիների մեծ մասին»: Սենատի զեկուցագրում նշվում է, որ Էյմսը կարողացել է այդքան երկար ժամանակ անպատիժ գործել լոկ այն պատճառով, որ ԿՀՎ-ում տիրում է հանցավոր անփութության մթնոլորտ: Օրենսդիրների կարծիքով, ԿՀՎ ղեկավարությունը հենց սկզբից լրջորեն չի վերաբերվել իրեն պատահած մի շարք ձախողումներին: Դրա համար պատասխանատու են համարվում հետախուզական գերատեսչության նախկին տնօրեններ Ռ. Գեյթսը, Ու. Վեբստերը եւ Ռ. Քեյսը: ԿՀՎ-ի Ռ. Գեյթսը, ինչպես նաեւ տնօրենի նախկին տեղակալ Ռ. Քերը: ԿՀՎ-ի ներկայիս տնօրեն Ջեյմս Վուլսիի ձեռնարկած կարգապահական տույժերը «չափազանց մեղմ են», գտնում են զեկուցագրի հեղինակները:

Հելսինկին օգտակար կլինի Մոսկվային

ՀԵԼՍԻՆԿԻ, 2 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ԹԱՍՍ: Ֆինլանդիայի վարչապետ Էսկո Ահոն ասել է, թե 1995-ի հունվարի մեկից Եվրոպական միության անդամ դառնալով՝ իր երկիրը կնպաստի Եվրոպական համայնքի հետ Ռուսաստանի կապերի զարգացմանը եւ կնպաստի վերջինիս տնտեսական ու քաղաքական բարեփոխումների զարգացմանը: Ահոն նշել է, որ Ռուսաստանի հետ իր երկրի ունեցած սահմանը կարեւորագույն դեր կխաղա Եվրոպական միության կողմից Ռուսաստանի կարեւորագույն դեր կխաղա Եվրոպական միության կողմից Ռուսաստանի հետ սահմանին ցուցաբերվելիք օժանդակության հարցում: Ֆինլանդիայի հետ սահմանը կլինի Ռուսաստանի առաջին սահմանը Եվրամիության հետ:

ԱՄՆ

Վլադիմիր Ժիրինովսկին կմեկնի Ամերիկա

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 2 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, WSJ, USIS: Ռուսաստանի լիբերալ-դեմոկրատական կուսակցության ղեկավար Վլադիմիր Ժիրինովսկին նոյեմբերի 1-ին ասացել է Մ. Նահանգներ այցելելու վիզա: «Մեր այս որոշումը, ասել է ԱՄՆ-ի պետքարտուղարության քարտուղար Դեյվիդ Ջոնսոնը, չի բխում նրա տեսակետները պաշտպանելուց եւ ոչ էլ նրա համակրանքներից»: Ըստ նրա, Մ. Նահանգները մուտքի վիզա տալուց չի ղեկավարվում մարդկանց հայացքի, հայտարարությունների եւ կամ կարծիքների հաշվառումով: «Մենք հին ավանդույթներ ունենք բոլոր մարդկանց խոսքի ազատության հարցում», ասել է քարտուղարը եւ միաժամանակ զգուշացրել. «Համենայնդեպս, ինչպես Միացյալ Նահանգներ այցելող բոլոր ուղեւորները, Ժիրինովսկին պետք է խստորեն հարգի երկրի, նահանգի եւ տեղի օրենքները:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

«Մ[illegible]

Սիմֆոնիա՝ սպիտակ տողերով

Եռաբլուրի հուշահամալիրի մանրակերտը պատրաստ է և սպասում է կառավարական հանձնաժողովի կարծիքին

[illegible]

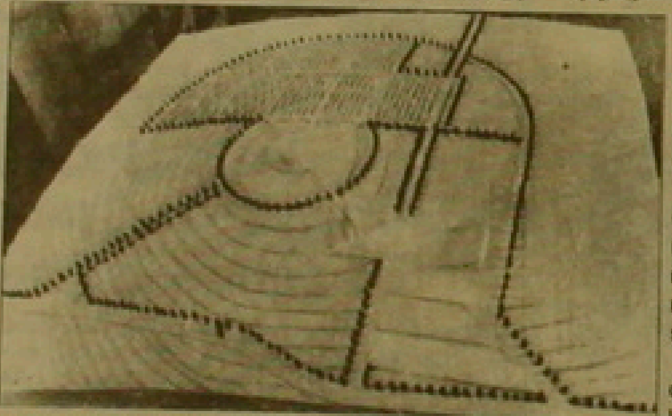

[illegible]

ԱՆԱՀԻՏ [illegible]

ԳՅՈՒՄՐԻ

Առաջին երաժշտական դպրոցի 70-ամյակը

19-րդ դարավերջին եւ մեր դարի տասնամյակների [illegible]

ԱԶԴԱԳԻՐ

Գյումրիի Վարդան Աճեմյանի պետական դրամատիկ թատրոն

Գյումրիի Վարդան Աճեմյան պետական դրամատիկ թատրոնը հյուրախաղերով հանդես է գալիս Երեւանում: Այսօր թատերախումբը կներկայացնի «Սիրո [illegible] քանիեր», նոյեմբերի 5-ին՝ «Փախուստ», նոյեմբերի 6-ին՝ «[illegible] Ալեքը» ներկայացումները: Ներկայացումների սկիզբը՝ ժամը 16.00-ին: Թատրոնի գեղարվեստական ղեկավար՝ Հակոբ Ղազանչյան: Թատերախմբին հյուրընկալում է Հակոբ Պարոնյան թատրոնը: Երեկ այն հանդես եկավ «Անտիգոնե» ներկայացմամբ:

«Մետրո» թատրոն

Այսօր Հայաստանի գեղագիտական կենտրոնի «Մետրո» թատրոնը կներկայացնի «Հեյ, քան Շատասան» ներկայացումը: Սկիզբը՝ ժամը 14-ին, մետրոյի Գարեգին Նժդեհի կայարանի տարածքում: Ներկայացումը նվիրված է Հովհաննես Թումանյանի ծննդյան 125-ամյակին եւ ստեղծված է նրա ստեղծագործության մոտիվներով:

Հովհ. Թումանյան թանգարան

Այսօր, ժամը 15.00-ին, Թումանյան թանգարանում կբացվի «Գեղանկար, գրաֆիկա»՝ ցուցահանդեսը՝ նվիրված Սոնքե Մելքոնյանի ծննդյան տարելիցին:

ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

Ֆիլհարմոնիկին ձայնագրում է անգլիական ֆիրման

ԵՐԵՎԱՆ, 2 ՆՈՅԵՄԲԵՐ. ՓԱՍ. Այս օրերին Երեւանում է գտնվում անգլիական «ASV» ձայնագրման ֆիրմայի ներկայացուցիչ Բրայան Քալվերհաուսը: Նա Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախմբի հետ ձայնագրում է Արամ Խաչատրյանի ստեղծագործությունները: Մինչ այս «ASV» ֆիրման ՀՖՆ-ի հետ ձայնագրել է Պրոկոֆեւի, Ռիմսկի-Կորսակովի, Իպոլիտով-Իվանովի ստեղծագործությունները: Ինչպես հայտնեց ՀՖՆ-ի տնօրեն Գեւորգ Ավետիսյանը, Հայաստանի ֆիլհարմոնիկը նպատակ ունի «ASV» ֆիրմայում ձայնագրել Արամ Խաչատրյանի բոլոր ստեղծագործությունները: «ASV» ֆիրման միջազգային ճանաչում ստացած կազմակերպություն է, որը իր մասնաճյուղերն ունի ԱՄՆ-ում, Եվրոպայում, Ճապոնիայում: Ֆիրմայի 94-95 թթ. կատալոգում [illegible] համբավ ունեցող նվագախմբերի կողքին նաեւ Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախումբն է: Ցայսօր ՀՖՆ-ն միակն է, որ ԱՊՀ տարածքի կատարումները ձայնագրել է «ASV» ֆիրման:

ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԵՍ

Քարերը լուռ չեն՝ հարկա լսել...

Այս ցուցահանդեսը ժողովրդական արվեստի պետական թանգարանում պետք է բացվեր սեպտեմբերին, մինչդեռ փոխտնօրեն Էլլադա Մանուկյանի վկայությամբ, տեխնիկական դժվարությունների դրդոր. ֆիզիկայի [illegible] օգնությամբ է հասնում հասկը»: Թանգարանի այցելուներին [illegible] հայտնի է ծառերի արմատների եւ ճյուղերի [illegible] ստեղծված զարմանալի աշխարհը. այժմ Կարաբելյանի այցելուներին բա[illegible]

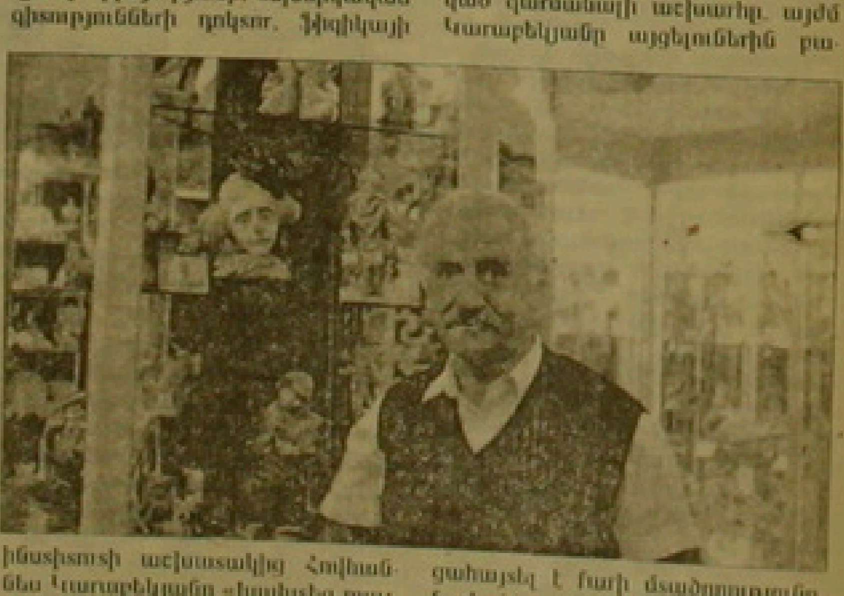

[illegible]

ՅՈՒՐԻ [illegible]

«ԱԶԳ»

«Ազգի» գրադարանին նվիրաբերվել են հետեւյալ գրքերը

1. Նորայր Ադալյան, «Թռչունենց», Երեւան, 94 թ.:
2. Անահիտ Սահինյան, «Նունու ֆար», Երեւան, 94 թ.:
3. Վահան Սաղալյան, «Խարույկ», Երեւան, 92 թ.
4. Հրաչյա Հովհաննիսյան, «Անկախության դեռնանքն ու խեղճությունը», Երեւան, 94 թ.:
5. Արփի Վարդանյան, «Ուրախ օդապարիկը եւ նրա ընկերները», Երեւան, 94 թ.:
6. Երվանդ Պարունյան, «Արեւոտի ները», Բեյրութ, 94 թ.:
7. Հակոբ Եղյան, «Չաղված ընթուցության ուշացած խոստովանանք»:
8. Վայդ Ղազարյան, «Չորանիար Անդրանիկը ասում է», Բոստոն, 94 թ.:
9. «Վազգեն Ա. Կաթողիկոս Ամենայն Հայոց», Անթիլիաս, 94 թ.:
10 Առաքել Գյուլբանգյան, «Կենսատարօր» պատմվածներ, Վանաձոր, 94 թ.:
11. Սեդա Եսկիծյան, «Ոգեւորության պահիկներ», Երեւան, 93 թ.:
12. Արտակ [illegible], «Կենցաղագիտական խորհուրդներ», Թեհրան, 94 թ.:
13. Բուտրոս Բուտրոս Ղալի, «Զարգացման օրակարգ», Երեւան, 94 թ.
14. Վըրեեն, դեղին էջեր եւ բիզնեսի սոցիալ էջեր, Ֆինլանդիա, 94 թ.
15. Հրաչյա Հովհաննիսյան, «Դաժան դրախտավայր», Երեւան, 93թ.

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մարզական

ՀԻՇԱՏԱԿ

Այլեւս մեզ հետ չէ մեր անփոխարինելի գործընկեր՝ ռեժիսոր Արա Հարությունյանը

Բացվում էր մարդը, խոկ ուսերին ծանրություն էր առած ու չասած, տհնանով, բերկրանքով լի տարիների ծանրություն: Բացվում էր համեստ ու վստահ, բնավ էլ չերկնչելով տարիների բեռից, մի բեռ, որի բերած դժնդակը ճանաչում է կոչվում:

Մինչ բարեհամբույր ու ժպտուն այս մարդը գրեթե չորս տասնամյակ աշխատելով հեռուստատեսությունում, ճշտապես մնաց կոչից դուրս: Եւ ոչ միայն ճանաչողություն բերելով (Արա Հարությունյանը հեռուստատաղիթափչության հիմնադիր ռեժիսորներից էր), այլեւ երեսի բռն առած տարիների համար արդեցած անխախտ սկզբունքով: Չէր սիրում այլի ընկնել, ցուցադրվել ու երեւալ, դրա համար էլ ճնշվածություն, ներքին խորություն ներդաշնակ այդ ներամփոփ, բայց անմիջական խառնվածքի շնորհիվ համաստարին՝ ընկեր բարեկամների պակաս չզգաց երբեք թե աշխատավայրում եւ թե նրանից դուրս:

Մինչ ցանկալի մարդ էր Արա Հարությունյանը, բոլոր միջավայրերում միայն իրեն հատուկ անառար հումորի, գիտակ խոսքի եւ կենսական իմաստության համար: Իր մեծ հոգուց շատ բան էր հանում բոլորին տալով ու տալով ընթացքում: Նրան կարոտում էին, սպասում եւ իր տեղն էլ, ավաղ, բախտը մնաց այսուհետ: Վայրիվերումներով հարուստ նրա կյանքի նախ հանգրվան գտավ, երբ 52-ն էր միայն բոլորում: Հեռացավ անխոս ու անձայն, մի ակնթարթում: Եւ կատարվածը սկզբնապես իրեն հերթական կատակ թվաց մեզ: Սովորականի պես առավոտյան եկել էր աշխատանքի: Պատրաստվում էր տեղական ղաշտ մեկնող բաններին եւ հեռախոսով խմբերին նոյեմբերի 3-ին կայանալիք ՀՀ առաջնության հանդիպումների հեռուստանկարահանումները կազմակերպելու համար: Նրա հետ դեռ երեկ ուրախ անցան հերթական ֆուտբոլային ռեպորտաժը տեսք է կրեր տալիս: Դուրս մինչեւ աշխատանքի զալը փաս էր զգում, բայց գործի նկատմամբ պատասխանատվությունը հարկադրել էր լինել իր տեղում, գրանցել առօրյա աշխատանքային խորհրդով: Երեկի ի վերջո արդյունք էլ պետք է լիներ, ճակատագրի բերումով նա իր կյանքին հրաժեշտ տվեց աշխատանքային պոստում, գրասեղանի մոտ, առավոտյան ժամը 10-ին, համաձայնությունները տալու պահին: Բայց եւ այն, ինչը ուրիշներին չէր կարելի, իրեն թույլատրվում էր, որովհետեւ մինչ եւ անհնար անհասականություն լուսավորված էր ողեկցում նրան: Եւ հիմա, երբ ավաղ, այլեւս առիթ չենք ունենա հղպարտանալ մեր գործընկերոջ աշխատանքային հաջողություններով:

Ավարտելով երեւանի գեղարվեստաթատերական ինստիտուտի ռեժիսորական ֆակուլտետը, Արա Հարությունյանը անմիջապես աշխատանքի է անցել հեռուստատեսությունում որպես ռեժիսոր: Աշխատել է ֆուտբոլային մեկնաբաններ մեր նախապես Լեւոն Դանիելյանի ու նրա հետնորդների հետ: Եղել է հայկական ֆուտբոլի փառահեղ հաջողությունների վկան ու նրա դրդոտպ գանձման անմիջական մասնակիցը: 1980-ին Մոսկվայում տեղի ունեցած օլիմպիական խաղերում ցուցադրված մրցումները լուսաբանելու համար, բարձրագույն կարգի անձինք Արա Հարությունյանը մի ցուցակին բարձր գնահատականի արժանացավ եւ բազմաթիվ աշխատանքային հրավերներ ստացավ արտասահմանից, բայց չհրաժարվեց դրանցից եւ մշտապես մնաց ծառայելու մեր ժողովրդին:

Ցավոք, այլեւս դատավորություն չենք ունենա տեղերամանների վերջում անսպասելի, հայտնաբերման ռեժիսոր Արա Հարությունյան: Այլեւս միայն անցյալ ժամանակով կխոսենք «Արարս» ստեղծագործական միավորման անփոխարինելի գլխավոր ռեժիսորի հեղինակած հաղորդումների մասին, որոնք դասական դիտարժան չէին նաեւ նրա երաժշտական հաղորդումների գլխավոր խմբագրությունում եւ «Լրաբերում» աշխատած տարիներին:

Այո, կորցրեց թե երաժշտական աշխարհը, թե հեռուստատեսային լրատվությունը եւ թե հատկապես մարզաշխարհը, որին Արա Հարությունյանը ազնվորեն ծառայեց ավելի քան երեք տասնամյակ:

Կորցրինք մենք բոլորս, եւ ո՞վ գիտե, թե էլի երբ կհանդիպենք հավերժի ճամփորդին: Դուցե մեր երազներում, հիշողություններում եւ կամ կյանքի ու մահվան ճամփաբաժանում:

Մարդը ուղեւում է, Աստված տնօրինում...

Հայաստանի Հանրապետության հեռուստառադիոհեռարձակման «Արարս» ստեղծագործական միավորում, «Ազգ» թերթի մարզական բաժին

ԽՃԱՆԿԱՐ

Մարսելի «Օլիմպիկի» գող փրկարարը

Երբ խոշոր սկանդալից հետո եւրոպական երկրների չեմպիոնների նախկին գավաթակիր Մարսելի «Օլիմպիկը» վռնդվելով առաջին դիվիզիոնից ընկավ գավաթակիր Մարսելի «Օլիմպիկը» ... հայտնվեց կանադացի մի անծանոթ ֆինանսական ծանր կացության մեջ, հայտնվեց կանադացի մի անծանոթ բիզնեսմեն, որը հայտարարեց, թե իր ընկերությունը պատրաստ է Մարսելի «Օլիմպիկի» գանձարան մուտքագրել 80 մլն ֆրանկ եւ փրկել մեծահամբավ թիմին: Բայց Նրա անունը, անմիջապես հայտնվեց մամուլի էջերում: Բայց բավ թիմին: Նրա անունը, անմիջապես կանադացի բիզնեսմենը, որը ներկայացվեց, որ կիզլեն ժենկրա անունով կանադացի բիզնեսմենը, որը ներկայացվեց, որ կիզլեն ժենկրա անունով կանադացի բիզնեսմենը, պարզապես սպախոս է, որի յացել էր իբրեւ հրաշագործ անձնավորություն, պարզապես սպախոս է, որի ընկերությունը մի շարք խնդիրներ ունի: Նա հետ Կանադայի ֆինանսների նախարարությունը մի շարք խնդիրներ ունի: Նա մի քանի անգամ դատապարտվել է կեղծ հաշիվների եւ յվճարված պարտքերի համար: Կանադացի բիզնեսմենը փախել էր իր երկրից եւ իրեն հետապնդողների համար: Կանադացի բիզնեսմենը փախել էր իր երկրից եւ իրեն հետապնդող տասնյակ խաբված ընկերություններից ու ապրում էր Փարիզի շքեղ հյուրանոցներից մեկում: Բայց պարզվեց, որ կանադացի հրաշագործը սովորական գող է:

Յորդի Կրոյֆը հոր ճանապարհին

Իսպանիայի «Բարսելոնի» եւ Հոլանդիայի «Գրոնինգեն» թիմերի միջեւ ընթացող խաղում Յոհան Կրոյֆի կրտսեր որդին Յորդի Կրոյֆը մեկ խաղակերական խաղում Յոհան Կրոյֆի կրտսեր որդին Յորդի Կրոյֆը մեկ խաղակերական խաղում Յոհան Կրոյֆի կրտսեր որդին հայրենակիցների դարպասը: Հիշեցդականում երեք գնդակ անցկացրեց իր հայրենակիցների դարպասը: Հիշեցնենք, որ Յորդի Կրոյֆը հանդես է գալիս հոր կողմից գլխավորած «Բարսելոն» թիմում: 20-ամյա Յորդին, որի հասակն է 182 սմ, հոր ճանապարհին «Բարսելոնում» հանդես է եկել 1993 թ. է: Առաջին անգամ Յորդի Կրոյֆը «Բարսելոնում» հանդես է եկել 1993 թ. հոկտեմբերին, մասնակցելով ընկերական մի խաղի: Վերջին տարիներին Յորդի Կրոյֆը «Բարսելոնի» երկրորդ թիմում խաղալով որպես կիսապաշտպան դի Կրոյֆը «Բարսելոնի» երկրորդ թիմում խաղալով որպես կիսապաշտպան մասնակցում էր Իսպանիայի երկրորդ դիվիզիոնի առաջնությանը: Յորդի Կրոյֆը երկու ոտքով էլ լավ է խաղում, ունի լավ տեխնիկա, բայց վնասվածքից հետո նորից ավելի արագացնելու եւ ավելի ամրակազմ խաղաղեղ էր սովորում: Այս բացը վերացնելու համար Յորդի Կրոյֆը մեծ ջանք է թափում: Նա առանձին պարապում էր, որոնք ուժեղացնեն մկանները: Նա արավարտով եւ մարմնամարզությամբ, որոնք ուժեղացնեն մկանները: Երբ նրան հարց են տալիս, թե դեռ պայմանագիր է կնքել «Բարսելոնի» հետ: Երբ նրան հարց են տալիս, թե ո՞վ է ամենասիրած ֆուտբոլիստը, նա պատասխանում է. «Վան Բաստենը»: Անսպասելի պատասխան, որ մոռանում է, որ իր հայրը աշխարհի ամենալավ ֆուտբոլիստն է եղել տարիներ շարունակ:

Ս.Ն.

ՇԱԽՄԱՏ

Կասպարովին պետք չէ 2-րդ անձնագիրը

Շախմատի աշխարհի չեմպիոն Գարրի Կասպարովը գտնում է, որ Անատոլի Կարպովը պետք է մի կողմ նետի անձնական շարժառիթները եւ մասնակցի Մոսկվայում նոյեմբերի 30-ին անցկացվելիք համաշխարհային օլիմպիադային: Կասպարովի ասելով՝ Կարպովի փոխարեն ինքն էլ նույն կերպ կվարվեր: «Կարպովը պետք է հանդես գա Ռուսաստանի թիմում: Միայն այն բանի համար, որ ես առաջին խաղասեղանի վրա եմ խաղում, թիմը դեռեւս չի դառնում Կասպարովինը», հայտարարել է նա: Դրա ժարվելով խաղից Կարպովը հրաժարվում է Ռուսաստանի դրոշի ներքո խաղալուց, հայտարարել է նա եւ ավելացրել, որ օլիմպիադան տեղի կունենա անկախ այն բանից, թե կմասնակցի՞ դրան արդյոք Կարպովը, թե ոչ: Վերջերս բերբերից մեկին տված հարցազրույցում Կարպովը հայտարարել է, որ ինքը չի խաղա Կասպարովի թիմում: Կասպարովն էլ իր հերթին է խոստացել, որ եթե Կարպովը մրցախաղ անցկացնի բարձր մրցանակներով, ապա ինքը կմասնակցի դրան: Նա նաեւ մտել է լուրերն այն մասին, թե իբր մտադիր է արտասահմանյան քաղաքացիություն ստանալ: «Երկրորդ անձնագիր ես չեմ ստանա եւ միշտ կխաղամ Ռուսաստանի կողմից», հայտարարել է Կասպարովը:

ՌՈՒԳԲԻ

«Սպարտակը» կարող էր հաղթել «Բավարիային»

Սկսվեցին չեմպիոնների լիգայի 1/8 եզրափակիչ փուլի խմբային մրցաշարերի 2-րդ շրջանի հանդիպումները: Մոսկվայի «Սպարտակը», որն ընդգրկված է «B» խմբում, Մյունխենում հյուրընկալվեց «Բավարիային»: Խաղն անցավ արտակարգ լարված պայքարում, բայց հաղթանակին, որքան էլ անսպասելի էր, ավելի մոտ էին սպարտակցիները: Հասկանալ 2-րդ կեսում մոսկվացի ֆուտբոլիստները լիովին տիրում էին նախաձեռնությանը եւ մի շարք ռեալ գոլային պահեր ստեղծեցին տանտերերի դարպասի մոտ: Հավանաբար դա բխում էր մրցաշարային իրավիճակից: Սպարտակցիները առաջին շրջանում անցկացրած 3 հանդիպումներում վաստակել էին ընդամենը 1 միավոր եւ խմբում 2-րդ տեղ գրավելու ու հաջորդ փուլ դուրս գալու համար պարտավոր են հաղթել մրցակիցներին: Սպարտակցիների մարտական տրամադրությունը եւ հաղթանակի բուռն ձգտումը հաջողությամբ չպսակվեց: Ինչպես եւ նույն մրցակիցների մասնակցությամբ խաղում, արձանագրվեց ոչ-ոքի 2-2: Նույն խմբում ընդգրկված Կիեւի դինամոյականների մարզական բախտն էլ չբերեց: Խմբի առաջատարի՝ «Պարի Սեն Ժերմենի» հետ Փարիզում տեղի ունեցած հանդիպման ժամանակ, չնայած նախաձեռնությանը տիրում էին դրսեցի տերերը, սակայն ուկրաինացի ֆուտբոլիստները մեկ միավոր վաստակեցին: Դինամոյականների համար, ցավոք, մրցակցի եզրափակիչ գոտի ճանապարհը փակվեց: «Պարի Սեն Ժերմենը» գրեթե մրցավարի եզրափակիչ սուլոցի հետ գրավեց «Դինամոյի» դարպասը եւ 4-րդ անընդմեջ հաղթանակը տանով մրցաշարում ու բարձրանալով է փաստորեն գլխավորել աղյուսակը: «Պարի Սեն Ժերմենը» ապահովեց հաջորդ փուլի ուղեգիրը: Բոլորի ուշադրության կենտրոնում չեմպիոնների լիգայի նախորդ մրցաշարի հաղթող Իտալիայի «Միլան» թիմի եղորինները են: Որքան էլ տարօրինակ է, առաջին շրջանից հետո այդ թիմը իր խմբում եզրափակում էր մրցաշարային աղյուսակը: Գլխավոր պատճառն այն էր, որ չեմպիոնը ահրով ընդ պարտություն էր գրանցել Ավստրիայի «Կազինո» թիմի հետ հանդիպումում, որը «Միլանը» շահել էր 3-0 հաշվով: Ի դեպ, այդ վճռից հետո միավորներ չեն գումարվել «Կազինոյի» օգտին: Ինչեւէ, «Միլանը» հաղթանակով սկսեց 2-րդ շրջանը եւ անմիջապես տեղափոխվեց 2-րդ տեղ:

ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի խաղարկությունում տեղի ունեցան 1/16 եզրափակիչի պատասխան հանդիպումներից մի քանիսը: Իտալիայի «Պարմանն» 2-0 հաշվով հաղթեց Շվեդիայի ԱԻԿ-ին եւ դուրս եկավ հաջորդ փուլ: Նույն բախտին արժանացավ նաեւ Դանիայի «Օդենսեն», որը 0-0 հաշվով ավարտեց հանդիպումը գերմանական «Կայզերսլաուտերնի» հետ: «Յունվենտուսը» նույնպես ոչ-ոքի ավարտեց իր մրցավեճը Պորտուգալիայի «Մարիտիմո» թիմի հետ եւ դուրս եկավ 1/8 եզրափակիչ: Իսպանական չորս թիմեր ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի խաղարկությունում հաջորդ փուլի ուղեգիր ձեռք բերեցին, որը հերթական անգամ վկայում է այդ երկրի ֆուտբոլային բարձր մակարդակի մասին:

A խումբ

1-ին տուր

«Մանչեսթր»-«Գյոթեբորգ» 4-2
«Բարսելոն»-«Գալաթասարայ» 2-1

2-րդ տուր

«Գալաթաս.»-«Մանչեսթր» 0-0
«Գյոթեբորգ»-«Բարսելոն» 2-1

3-րդ տուր

«Մանչեսթր»-«Բարսելոն» 2-2
«Գյոթեբորգ»-«Գալաթասարայ» 1-0

4-րդ տուր

«Բարսելոն»-«Մանչեսթր» 4-0
«Գալաթասարայ»-«Գյոթեբորգ» 0-1

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. «Գյոթեբորգ»	4	3	0	1	6-5	6
2. «Բարսելոն»	4	2	1	1	9-5	5
3. «Մանչեսթր»	4	1	3	0	6-8	4
4. «Գալաթաս.»	4	0	1	3	1-4	1

5-րդ տուր, նոյեմբերի 23-ին

«Գյոթեբորգ»-«Մանչեսթր»
«Գալաթասարայ»-«Բարսելոն»

6-րդ տուր, դեկտեմբերի 7-ին

«Մանչեսթր»-«Գալաթասարայ»
«Բարսելոն»-«Գյոթեբորգ»

B խումբ

1-ին տուր

«Պարի Ս. Ժ.»-«Բավարիա» 2-0
«Դինամո» Կ-«Սպարտակ» Մ 3-2

2-րդ տուր

«Սպարտակ» Մ-«Պարի Ս. Ժ.» 1-2
«Բավարիա»-«Դինամո» Կ 1-0

3-րդ տուր

«Դինամո» Կ-«Պարի Ս. Ժ.» 1-2
«Սպարտակ» Մ-«Բավարիա» 1-1

4-րդ տուր

«Պարի Ս. Ժ.»-«Դինամո» Կ 1-0
«Բավարիա»-«Սպարտակ» Մ 2-2

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. «Պարի Ս. Ժ.»	4	4	0	0	7-2	8
2. «Բավարիա»	4	1	2	1	4-5	4
3. «Դինամո» Կ	4	1	0	3	4-6	2
4. «Սպարտակ» Մ	4	0	2	2	6-8	2

5-րդ տուր, նոյեմբերի 23-ին

«Բավարիա»-«Պարի Սեն Ժերմեն»
«Սպարտակ» Մ-«Դինամո» Կ

6-րդ տուր, դեկտեմբերի 7-ին

«Պարի Սեն Ժերմեն»-«Սպարտակ» Մ
«Դինամո» Կ-«Բավարիա»

C խումբ

1-ին տուր

«Հայդուկ»-«Բենֆիկա» 0-0
«Անդերլեխտ»-«Ստյաուա» 0-0

2-րդ տուր

«Ստյաուա»-«Հայդուկ» 0-1
«Բենֆիկա»-«Անդերլեխտ» 3-1

3-րդ տուր

«Բենֆիկա»-«Ստյաուա» 2-1
«Հայդուկ»-«Անդերլեխտ» 2-1

4-րդ տուր

«Ստյաուա»-«Բենֆիկա» 1-1
«Անդերլեխտ»-«Հայդուկ» 0-0

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. «Բենֆիկա»	4	2	2	0	6-3	6
2. «Հայդուկ»	4	2	2	0	3-1	6
3. «Ստյաուա»	4	0	2	2	2-4	2
4. «Անդերլեխտ»	4	0	2	2	2-5	2

5-րդ տուր, նոյեմբերի 23-ին

«Բենֆիկա»-«Հայդուկ»
«Ստյաուա»-«Անդերլեխտ»

6-րդ տուր, դեկտեմբերի 7-ին

«Հայդուկ»-«Ստյաուա»
«Անդերլեխտ»-«Բենֆիկա»

D խումբ

1-ին տուր

«Այախս»-«Միլան» 2-0
«Կազինո»-ԱԵԿ 0-0

2-րդ տուր

«Միլան»-«Կազինո» 3-0
ԱԵԿ-«Այախս» 1-2

3-րդ տուր

ԱԵԿ-«Միլան» 0-0
«Կազինո»-«Այախս» 0-0

4-րդ տուր

«Միլան»-ԱԵԿ 2-1
«Այախս»-«Կազինո» 0-0

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. «Այախս»	4	2	2	0	4-1	6
2. «Միլան»	4	2	1	0	5-3	3
3. «Կազինո»	4	0	3	1	0-3	3
4. ԱԵԿ	4	0	2	2	3-3	2

5-րդ տուր, նոյեմբերի 23-ին

ԱԵԿ-«Կազինո»
«Միլան»-«Այախս»

6-րդ տուր, դեկտեմբերի 7-ին

«Կազինո»-«Միլան»
«Այախս»-ԱԵԿ

Բաժինը վարում է

digitised by A.R.A.R.@

ՓՆՏՐՈՒՄ ԵՄ

«Ժիգուլի» մակնիշի ավտոմեքենա, ոչ ուշ, քան 1983 թ. արտադրած, հնարավոր է անսարք վիճակում:

53.04.28, 53.04.34

ՈՒՍԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Ազգ» թերթի խմբագրությունը աշխատանքի է հրավիրում ուսակյալ սրբագրիչների: Գերադասելի են անձինք, ովքեր բնակվում են քաղաքի կենտրոնում կամ Բաղրամյան-Կոմիտաս-Չեյթուն-Նորքի զանգվածներ երթուղու մերձակայքում: Պայմաններին ծանոթանալ տեղում՝ Հանրապետության 47 (նախկին Ալավերդյան):

A STYLE

ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԱՅԻՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

ORIGINAL DESIGN

ՕԳՏՎԵՔ ՄԵՐ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՑ

ՕՐՎԱ ՑԱՆԿԱՑԱԾ ԺԱՄԻ

ՄԵՆՔ ՊԱՏՐԱՍՏ ԵՆՔ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑԵԼ

Մեր հասցեն՝ Երեւան, Հանրապետության 47,
Հեռախոս՝ 581841

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

Հասուկ դասընթացների բաժինը

կազմակերպում է դասընթաց

ժողովրդավարությունը քաղաքական բարեփոխումների ժամանակ

թեմայով

Իրավական պետությունը ժողովրդավարության հաստատման շրջանում

երեքշաբթի, ժ. 5:30-7:30
Դասախոս՝ Մհեր Ալահայդոյան

Լրատվության միջոցները եւ քաղաքական մասնակցությունը քաղաքականության ստեղծման գործում

հինգշաբթի, ժ. 5:30-7:30
Դասախոս՝ Լուսինե Դանիելյան

1994 թ. Նոյեմբերի 8 - դեկտեմբերի 13
Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի փոքր դահլիճում
(հինգերորդ հարկ)
Երեւան, Մարշալ Բաղրամյան 40

Դասընթացի մասին

Դասընթացի ժամանակ կխոսվի գործող ժողովրդավարական քաղաքական համակարգի համար անհրաժեշտ երկու հիմնական դրույթների մասին. նախ՝ որ այն լինի իրավական պետություն բոլոր քաղաքացիների հավասար իրավունքներով, եւ, երկրորդ, հիմնված լինի այնպիսի կառուցվածքների եւ գործընթացների վրա, որոնք դայն հնարավորություններ կընձեռեն քաղաքական որոշումների ընդունման գործում մասնակցություն ունենալու: Պրն. Ալահայդոյանի դասընթացը նվիրված կլինի իրավական պետության գաղափարի եւ նրա պատմության ուսումնասիրությանը, քանի որ այն համարվում է սահմանադրական ամբողջ համակարգի եւ ընդհանրապես ցանկացած քաղաքակիրթ հասարակության հիմքը: Կներկայացվի այդ տեսությունների զարգացումը՝ ներառելով Քոուկի, Դայսիի փիլիսոփայությունը եւ ժամանակակից քննադատներին, կխոսվի իրավունքի ժողովրդավարական տեսության եւ իրավական պետության գոյության համար անհրաժեշտ սահմանադրական եւ իրավական բարեփոխումների մասին:

Տիկ. Դանիելյանը կխոսի զանգվածային լրատվության միջոցների դերի, հասարակական կարծիքի եւ հաջող քաղաքականության ծրագրման եւ իրականացման գործում համաձայնության գալու մասին եւ կներկայացնի, թե այդ գործընթացներն ինչպես են ընթանում Հայաստանում ժողովրդավարության հաստատման այս շրջանում:

1994 թ. դեկտեմբերի 13-ին, երեքշաբթի, ժ. 5:30-ին կանցկացվի համատեղ քննություն:

Դասախոսությունները կընթանան անգլերեն լեզվով՝ հայերեն համընթաց թարգմանությամբ:

Դասընթացի վճարը 100 դրամ է:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար խնդրում ենք զանգահարել 27-33-70 կամ 27-16-58:

SARTARABAD Co. LTD

«ՍԱՐԴԱՐԱՊԱՏ» ՍՊԸ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ Է

ՈՒՂԻՂ ՉՎԵՐԹ... ԹՌԻՉՔ ՃԱՄՓՈՐԴՈՒԹՅԱՆ

ԵՐԵՎԱՆ-ԲԵՅՐՈՒԹ

7 օրով, 3 աստղանի հյուրանոց, սնունդ, օրական 2 անգամ
14 օրով առանց հյուրանոց

ԵՐԵՎԱՆ-ԿՐԱՍՆՈԴԱՐ-ՔՈՒՎԵՅԹ

7 օրով, անվճար 30 կգ ուղեբեռի փոխադրում, ...

Հանրապետության հրապարակ, Նալբանդյան 20.
Տեղեկությունների համար զանգահարել 580632 հեռախոսով

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Թալինի դանրագործարանը ձեռնարկություններին, առեւտրական կազմակերպություններին, անհատ ձեռներեցներին, անհատ քաղաքացիներին վաճառում է «Եղեգնաձոր» պանիր կանխիկ կամ փոխանցումով, 1 կգ-ը 300-350 դրամ: Միս տավարի 1 կգ-ը 510 դրամ, խոզի՝ 710 դրամ: Հեռ. 25-22-92 Երեւան ժ. 19-ից հետ. Թալին կոդ 8-2490 22-17, 22-16

LEVON TRAVEL

ARMENIAN AIRLINES ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՄԲ

WORLDWIDE KLM NORTHWEST RELIABILITY

ԿԱՊ ԱՇԽԱՐՀԻ ՀԵՏ ԱՄՍՏԵՐԴԱՄՈՎ

ԵՐԵՎԱՆ-ԱՄՍՏԵՐԴԱՄ

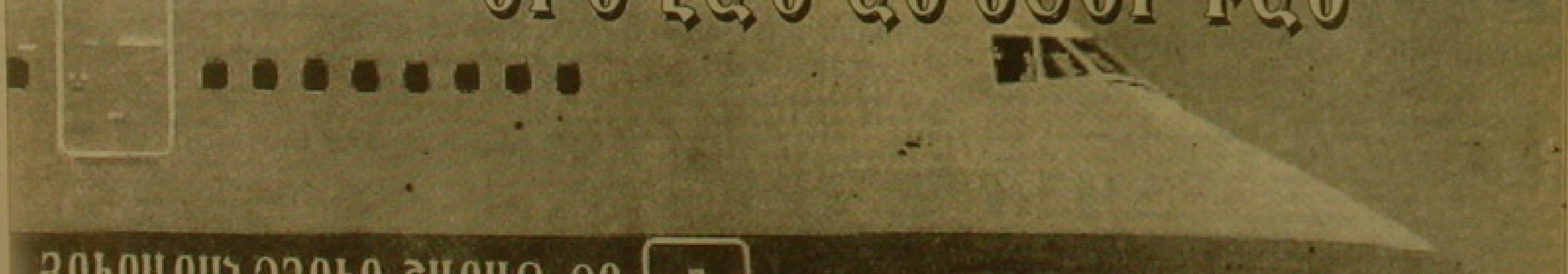

ՅՈՒՐԱՔԱՆՉՅՈՒՐ ՇԱԲԱԹ ՕՐ

Լոս Անջելես · Բուենոս Այրես · Սիդնեյ · Մոնրեալ · Նյու Յորք · Փարիզ · Ռիո դե Ժանեյրո · Մելբուրն · Ֆրանկֆուրտ · Բոստոն · Սանտյագո · Լոնդոն · Չիկագո · Սան Պաուլո · Վաշինգտոն · Կարակաս · Դետրոյտ · Սան Ֆրանցիսկո · Ֆիլադելֆիա · Բեռլին · Դալլաս · Բանգկոկ · Մադրիդ · Տոկիո · Աթենք · Հռոմ · Օտտավա · Դամասկոս · Լիսաբոն ·

ՎՍՏԱՀԵՔ ՄԵՐ 36-ԱՄՅԱ ՓՈՐՁԻՆ

LEVON TRAVEL Սայաթ-Նովա-10, հեռ. 52-52-10, 52-52-84

A STYLE 58.18.41

«Պարբերական» հրատարակչության տպարան, Երեւան 23 Արշակունյաց 2   Գրանցման թիվ 65.   Դասիչ 69149.   Պատվեր 1903   Տպաքանակը 5000   Ստորագրված է տպագրության 3. 11. 1994   Գինը 25 դրամ

digitised by A.R.A.R.@